

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos vonios kambario įrangos rinkos — Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 straipsnio ir Europos ekonominės erdvės susitarimo 53 straipsnio pažeidimas — Kainų koordinavimas ir keitimasis neskelbtina komercine informacija — Vienas pažeidimas — Įrodymai — Baudos — Neribota jurisdikcija — Protingas terminas — Proporcingumas“

Byloje C-625/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 29 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Villeroy & Boch AG, įsteigta Metlache (Vokietija), atstovaujama advokatų M. Klusmann ir T. Kreifels, padedamų profesoriaus S. Thomas,

ieškovė,

kita proceso šalis:

Europos Komisija, atstovaujama L. Malferrari, F. Castillo de la Torre ir F. Ronkes Agerbeek, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuri sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, teisėjai M. Berger, E. Levits, S. Rodin (pranešėjas) ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. rugsėjo 10 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. lapkričio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu *Villeroy & Boch AG* prašo panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Villeroy & Boch Austria ir kt. / Komisija* (T-373/10, T-374/10, T-382/10 ir T-402/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:455, toliau – skundžiamas sprendimas), nes šiuo sprendimu minėtas teismas iš dalies atmetė jos ieškinį dėl 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimo C(2010) 4185 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) (toliau – ginčijamas sprendimo) panaikinimo, kiek šis su ja susijęs.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 1/2003

- 2 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Komisija savo sprendimu gali skirti baudas įmonėms ar įmonių asociacijoms, jei jos tyčia ar dėl neatsargumo:

- a) pažeidžia [SESV 101 ar 102] straipsnio nuostatas <...>

<...>

Vienai įmonei ar įmonių asociacijai – pažeidimo dalyvei skiriama bauda negali viršyti 10 % jos bendrosios apyvartos praėjusiais ūkiniais metais.

<...>

3. Nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą ir trukmę.“

2006 m. gairės

- 3 Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – 2006 m. gairės) 2 punkte dėl baudų nustatymo nurodyta, kad „Komisija turi atsižvelgti į pažeidimo sunkumą ir trukmę“ ir kad „paskirta bauda negali viršyti Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 pastraipose nustatytų ribų“.
- 4 2006 m. gairių 37 punkte nustatyta:

„Nors šiose Gairėse nurodomas bendras baudų apskaičiavimo metodas, tam tikros bylos ypatumai ar būtinybė siekti atgrasomojo poveikio konkrečioje byloje gali pateisinti Komisijos nukrypimą nuo šių metodų ar nuo 21 punkte nustatytų apribojimų.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

- 5 Su karteliu susiję produktai yra vonios kambario įranga, priklausanti vienam iš šių trijų prekių pogrupių: santechninės armatūros prekės, dušo uždangos ir jų priedai, taip pat keramikos prekės (toliau – trys prekių pogrupiai).

- 6 Ginčo aplinkybes Bendrasis Teismas išdėstė skundžiamo sprendimo 1–19 punktuose ir jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.
- 7 Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo SESV 101 straipsnio 1 dalies ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3, toliau – EEE susitarimas) 53 straipsnio pažeidimą vonios kambario įrangos sektoriuje. Šis pažeidimas, kurį darė 17 įmonių, tęsėsi įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. ir tai buvo visuma antikonkurencinių susitarimų arba suderintų veiksmų Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijose.
- 8 Konkrečiai kalbant, ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad konstatuotą pažeidimą sudarė, pirma, minėtų vonios kambario įrangos gamintojų vykdomas kasmetinio kainų kėlimo ir kitų tarifų nustatymo elementų koordinavimas per reguliarius nacionalinių profesinių asociacijų susitikimus, antra, kainų nustatymas ar derinimas dėl konkrečių aplinkybių, kaip antai žaliavų kainų augimo, euro įvedimo, taip pat mokesčių už kelius nustatymo, ir, trečia, neskelbtinos komercinės informacijos atskleidimas ir keitimasis ja. Be to, Komisija konstatavo, kad kainos vonios kambario įrangos sektoriuje buvo nustatomos kasmet. Gamintojai nustatydamo kainoraščius, kurie paprastai galiodavo vienus metus ir kuriais buvo remiamasi esant komerciniams santykiams su didmenininkais.
- 9 *Villeroy & Boch* ir kitos ieškovės pirmojoje instancijoje, t. y. *Villeroy & Boch Austria GmbH* (toliau – *Villeroy & Boch Austrija*), *Villeroy & Boch SAS* (toliau – *Villeroy & Boch Prancūzija*) ir *Villeroy & Boch – Belgium SA* (toliau – *Villeroy & Boch Belgija*), veikia vonios kambario įrangos sektoriuje. *Villeroy & Boch* priklauso visa *Villeroy & Boch Austrija*, *Villeroy & Boch Prancūzija*, *Villeroy & Boch Belgija*, *Ucosan BV* ir šios dukterinių bendrovių, taip pat *Villeroy & Boch SARL* (toliau – *Villeroy & Boch Liuksemburgas*) kapitalas.
- 10 2004 m. liepos 15 d. *Masco Corp.* ir jos dukterinės bendrovės, tarp kurių yra *Hansgrohe AG*, gaminanti santechninės armatūros prekes, ir *Hüppe GmbH*, gaminanti dušo uždangas, informavo Komisiją, kad vonios kambario įrangos sektoriuje egzistuoja kartelis, ir paprašė jas atleisti nuo baudų pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo) arba, jei šis prašymas nebūtų patenkintas, sumažinti baudas, kurios joms gali būti skirtos. 2005 m. kovo 2 d. Komisija priėmė sąlyginį sprendimą atleisti *Masco* nuo baudų pagal šio pranešimo dėl bendradarbiavimo 8 punkto a papunktį ir 15 punktą.
- 11 2004 m. lapkričio 9 ir 10 d. Komisija atliko iš anksto nenumatytus patikrinimus kelių bendrovių ir nacionalinių profesinių asociacijų, veikiančių vonios kambario įrangos sektoriuje, patalpose.
- 12 2004 m. lapkričio 15 ir 19 d. *Grohe Beteiligungs GmbH* ir jos dukterinės bendrovės, taip pat *American Standard Inc.* (toliau – *Ideal Standard*) atitinkamai pateikė prašymus atleisti nuo baudų pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo arba, jei tas prašymas nebūtų patenkintas, sumažinti jų dydį.
- 13 2005 m. lapkričio 15 d.–2006 m. gegužės 16 d. laikotarpiu įvairioms bendrovėms ir asociacijoms, veikiančioms vonios kambario įrangos sektoriuje, įskaitant ieškoves pirmojoje instancijoje, išsiuntusi prašymus pateikti informacijos Komisija 2007 m. kovo 26 d. priėmė pranešimą apie kaltinimus ir jį išsiuntė visoms minėtoms bendrovėms.
- 14 2006 m. sausio 17 ir 19 d. *Roca SARL*, *Hansa Metallwerke AG* ir šios dukterinės bendrovės taip pat pateikė prašymus atleisti nuo baudų arba, jei šie prašymai nebūtų patenkinti, jas sumažinti pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. 2006 m. sausio 20 d. *Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik* irgi pateikė tokį prašymą.
- 15 Po 2007 m. lapkričio 12–14 d. posėdžio, kuriame dalyvavo ieškovės pirmojoje instancijoje, kai 2009 m. liepos 9 d. jau buvo išsiųstas raštas, raginantis atkreipti minėtų bendrovių dėmesį į tam tikrus įrodymus, kuriais Komisija ketino remtis priimdama galutinį sprendimą, ir kai vėliau minėtoms

ieškovėms buvo išsiųsti prašymai pateikti papildomos informacijos, Komisija 2010 m. birželio 23 d. priėmė ginčijamą sprendimą. Sprendime ji konstatavo šio sprendimo 8 punkte aprašytą elgesį, kuris buvo bendro plano riboti konkurenciją tarp šio sprendimo adresačių dalis ir turėjo vieno bei tęstinio pažeidimo požymių, apimančių tris prekių pogrupius ir Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijas. Šiuo klausimu ji pažymėjo, kad minėtas elgesys atitiko pasikartojantį modelį šešiose valstybėse narėse, dėl kurių Komisija atliko tyrimą. Ji taip pat nustatė, kad egzistuoja nacionalinės profesinės asociacijos dėl visų trijų prekių pogrupių, kurias pavadino „koordinavimo organizacijomis“, nacionalinės profesinės asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė bent du iš trijų prekių pogrupių, jos pavadintos „daugiaprekėmis asociacijomis“, ir specializuotos asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė vieną iš trijų prekių pogrupių. Galiausiai ji konstatavo, kad buvo centrinė įmonių grupė, kuri dalyvavo kartelyje skirtingose valstybėse narėse per koordinavimo organizacijas ir daugiaprekes asociacijas.

- 16 Komisijos nuomone, ieškovės pirmojoje instancijoje dalyvavo darant nagrinėjamą pažeidimą kaip šių asociacijų narės: *IndustrieForum Sanitär*, kuri 2001 m. pakeitė *Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie*; *Arbeitskreis Baden und Dusch*, kuri 2003 m. pakeitė *Arbeitskreis Duschabtrennungen* ir *Fachverband Sanitär-Keramische Industrie* (toliau – FSKI) Vokietijoje, *Arbeitskreis Sanitärindustrie* (toliau – ASI) Austrijoje, *Vitreous China-group* (toliau – VCG) Belgijoje, *Sanitair Fabrikanten Platform* Nyderlanduose ir *Association française des industries de céramique sanitaire* (AFICS) Prancūzijoje. Dėl pažeidimo Nyderlanduose Komisija ginčijamo sprendimo 1179 konstatuojamojoje dalyje iš esmės konstatavo, kad įmonėms, kurios dalyvavo darant šį pažeidimą, negali būti skirta bauda dėl pasibaigusios senaties.
- 17 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija nurodė įmones, kurioms skyrė sankcijas už SESV 101 straipsnio ir nuo 1994 m. sausio 1 d. EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimą dėl to, kad jos dalyvavo kartelyje vonios kambario įrangos sektoriuje Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. Kalbant apie ieškovės pirmojoje instancijoje, Komisija minėto sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje skyrė sankcijas *Villeroy & Boch* už jos dalyvavimą darant minėtą vieną pažeidimą nuo 1994 m. rugsėjo 28 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d., o jos dukterinėms bendrovėms *Villeroy & Boch Belgija*, *Villeroy & Boch Prancūzija* ir *Villeroy & Boch Austrija* – už laikotarpius nuo 1994 m. spalio 12 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d.
- 18 Ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 8 dalyje Komisija pirmiausia *Villeroy & Boch* skyrė 54 436 347 EUR baudą, antra, *Villeroy & Boch* solidariai su *Villeroy & Boch Austrija* – 6 083 604 EUR baudą, trečia, *Villeroy & Boch* solidariai su *Villeroy & Boch Belgija* – 2 942 608 EUR baudą ir, ketvirta, *Villeroy & Boch* solidariai su *Villeroy & Boch Prancūzija* – 8 068 441 EUR baudą. Bendra ieškovėms pirmojoje instancijoje skirtų baudų suma sudarė 71 531 000 EUR.
- 19 Apskaičiuodama šias baudas Komisija rėmėsi 2006 m. gairėmis.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 20 2010 m. rugsėjo 8 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai apeliante pateikė ieškinį byloje T-374/10 dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, kiek jis su ja susijęs arba subsidiariai – dėl jai skirtų baudų sumažinimo.
- 21 Grįsdama savo reikalavimus apeliante Bendrajame Teisme tvirtino, kad Komisija nustatytą pažeidimą nepagrįstai pripažino vienu, sudėtinu ir tęstiniu pažeidimu, ir subsidiariai nurodė, kad taip kvalifikuodama ji pažeidė pareigą motyvuoti, nes, be kita ko, nepakankamai tiksliai apibrėžė nagrinėjamas rinkas.

- 22 *Villeroy & Boch* taip pat nurodė, kad nepadarė jokio pažeidimo produktų ir geografinėse Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos rinkose. Konkrečiai dėl pažeidimų, tariamai padarytų Vokietijoje, Prancūzijoje ir Austrijoje, *Villeroy & Boch* nurodė, kad jai negalėjo būti priskirta atsakomybė už dukterinių bendrovių antikonkurencinį elgesį minėtose rinkose.
- 23 Galiausiai *Villeroy & Boch* ginčijo solidarią atsakomybę sumokėti jai skirtas baudas ir subsidiariai nurodė, kad šių baudų dydis turi būti sumažintas, nes Komisija nepagrįstai atsižvelgė į pardavimus, nesusijusius su pažeidimu, šis dydis yra neproporcingas, neatitinka Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalies, taip pat administracinės procedūros trukmė buvo pernelyg ilgą.
- 24 Subsidiariai apeliantė pateikė prašymą sumažinti jai skirtų baudų dydį.
- 25 Skundžiamo sprendimo 395 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija neįrodė, jog *Villeroy & Boch* dalyvavo darant nagrinėjamą vieną pažeidimą iki 1994 m. spalio 12 d. Vis dėlto Bendrojo Teismo sprendimas iš dalies panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 7 dalį neturėjo jokios reikšmės minėto sprendimo 2 straipsnio 8 dalyje *Villeroy & Boch* skirtų baudų dydžiui. Iš tikrųjų atlikdama minėtą skaičiavimą Komisija atsižvelgė į jos dalyvavimą darant pažeidimą tik nuo 1994 m. spalio 12 d., ir tai aiškiai matyti iš ginčijamo sprendimo D lentelės.
- 26 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė likusią ieškinio dalį.

Šalių reikalavimai

- 27 Apeliantė Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti visą skundžiamą sprendimą, nes juo Bendrasis Teismas iš dalies atmetė jos ieškinį,
 - nepatenkinus šio reikalavimo, iš dalies panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, pakoreguotą pagal skundžiamą sprendimą, kiek jis su ja susijęs,
 - nepatenkinus ir šio reikalavimo, sumažinti baudą, kuri jai skirta ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje,
 - nepatenkinus šių reikalavimų – grąžinti bylą Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 28 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti visą apeliacinį skundą kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies akivaizdžiai nepagrįstą ir
 - priteisti iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 29 Grįsdama savo apeliacinį skundą, apeliantė nurodo vienuolika pagrindų.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 30 Savo pirmajame apeliacinio skundo pagrindu apeliantė tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė kelias teisės klaidas, jos nenaudai vertindamas faktines aplinkybes Prancūzijoje.
- 31 Bendrojo Teismo ta pati kolegija, tas pats teisėjas pranešėjas, tą pačią dieną ir dėl tų pačių klausimų dėl to paties sprendimo du įrodymus, t. y. *Ideal Standard* pareiškimus taikant atleidimo nuo baudų ar jų sumažinimo programą ir *Roca* pareiškimus skundžiamame sprendime ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 118–120 punktai), įvertinto visiškai priešingai, taip pažeisdamas vienodo požiūrio principą ir apeliančės nekaltumo prezumpciją.
- 32 Iš tikrųjų skundžiamo sprendimo 287–290 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Ideal Standard* pareiškimai ir *Roca* pareiškimai leido nustatyti *Villeroy & Boch Prancūzija* dalyvavimą trijuose 2004 m. organizuotuose AFICS susitikimuose, kuriuose vyko neteisėtos diskusijos. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas iš esmės priminė, kad įmonės, kuri prašo neskirti baudos ar ją sumažinti, liudijimas negali būti įrodymas pagal *testis unus, testis nullus* („Vienas liudytojas – ne liudytojas“) principą, neent toks liudijimas būtų patvirtintas kitų kartelio dalyvių liudijimais. Vis dėlto, kaip nurodo Bendrasis Teismas, toks atvejis buvo šioje byloje, nes su prašymu atleisti nuo baudos ar ją sumažinti pateiktas *Ideal Standard* liudijimas buvo patvirtintas *Roca* pareiškimų.
- 33 Vis dėlto, apeliančės nuomone, toks Bendrojo Teismo įrodymų vertinimas akivaizdžiai neatitinka tų pačių įrodymų vertinimo 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 118–120 punktai), taip pat susijusiam su ginčijamu sprendimu.
- 34 Be to, apeliantė mano, kad Bendrasis Teismas skirtingai vertino *Duravit AG* pareiškimą įrodomąją galią pastarajame sprendime ir skundžiamame sprendime, taip pažeisdamas vienodo įrodymų vertinimo principą ir principą *in dubio pro reo*. Iš tikrųjų 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 115–116 punktai) Bendrasis Teismas nusprendė, kad šiuo pareiškimu negalima remtis prieš ieškoves minėtoje byloje, nes joms apie jį nebuvo pranešta per administracinę procedūrą. Vis dėlto skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas nusprendė atsižvelgti į šį pareiškimą. To sprendimo 293 punkte teismas nurodė, kad nors ginčijamame sprendime „nesiremiamą“ minėtu pareiškimu, jis patvirtino *Ideal Standard* pareiškimą dėl neteisėtų diskusijų, kurios „tikriausiai“ vyko 2004 m. vasario 25 d., turinio.
- 35 Be to, apeliantė tvirtina, kad Bendrasis Teismas, prieš ją remdamasis *Duravit* pareiškimu, nors žinojo, kad juo negalima prieš ją remtis ir kad pati Komisija juo nesirėmė ginčijamame sprendime, pakeitė šio sprendimo motyvus ir pažeidė SESV 263 straipsnį ir 296 straipsnio antrą pastraipą.
- 36 Kadangi joks kitas įrodymas dėl pažeidimo, kuris galėtų būti inkriminuojamas apeliantei Prancūzijoje, nebuvo nurodytas, jos nubaudimas yra pagrįstas minėtomis teisės klaidomis dėl faktinių aplinkybių Prancūzijoje vertinimo.
- 37 Komisija prašo atmesti pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 38 Norint nuspręsti dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo, reikia priminti, kad nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas iš principo negali tikrinti Bendrojo Teismo pateikto dokumento įrodomosios galios vertinimo. Iš tikrųjų, kaip matyti iš SESV 256 straipsnio ir Europos Sąjungos

Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos, apeliaciją galima paduoti tik teisės klausimais. Taigi Bendrasis Teismas vienintelis turi kompetenciją konstatuoti ir vertinti reikšmingas faktines aplinkybes ir įrodymus, išskyrus atvejus, kai faktinės aplinkybės su įrodymais iškraipomi (be kita ko, žr. 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Salzgitter / Komisija*, C-182/99 P, EU:C:2003:526, 43 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), tačiau tai nebuvo nurodyta šioje byloje.

- 39 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką klausimas dėl Bendrojo Teismo sprendimo motyvų prieštaravimo ar pakankamumo yra teisės klausimas, kuris gali būti nurodytas pateikiant apeliacinį skundą (be kita ko, žr. 2006 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied / Komisija*, C-105/04 P, EU:C:2006:592, 71 punktą ir nurodytą teismo praktiką).
- 40 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 287 punkte konstatavo, kad Komisija rėmėsi *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimais, kad įrodytų *Villeroy & Boch Prancūzija* dalyvavimą AFICS susitikimuose 2004 m. Minėto sprendimo 289 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad nors iš teismų praktikos matyti, jog šalies ginčijamas asmens, kuris buvo visiškai atleistas nuo baudos ar bauda jam sumažinta, pareiškimas turi būti patvirtintas, niekas nedraudžia, kad toks patvirtinimas būtų kitos kartelyje dalyvavusios įmonės liudijimas, net jei šiai taip pat buvo sumažinta bauda. Įvertinęs *Roca* pareiškimo įrodomąją galią Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 290 punkte nusprendė, jog reikia konstatuoti, kad *Ideal Standard* pareiškimas, patvirtintas *Roca* pareiškimo, pakankamai įrodo aptariamą neteisėtą diskusijas.
- 41 Apeliantė tvirtina, kad toks motyvavimas neatitinka motyvavimo, pateikto 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457).
- 42 Vis dėlto reikia priminti, kad remiantis nusistovėjusia teismų praktika Bendrojo Teismo pareiga nurodyti savo sprendimų motyvus iš principo negali būti išplėsta tiek, kad jis būtų įpareigotas pagrįsti byloje priimtą sprendimą, atsižvelgdamas į kitoje byloje, kurią išnagrinėjo, priimtą sprendimą, net jeigu jis susijęs su tuo pačiu Komisijos sprendimu (žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 66 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 43 Taigi apeliantės argumentas dėl skirtingo skundžiamo sprendimo ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457) motyvavimo turi būti atmestas.
- 44 Dėl apeliantės argumento, kad Bendrasis Teismas negalėjo prieš ją remtis *Duravit* pareiškimu, reikia konstatuoti, kad jis pagrįstas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu. Iš tikrųjų šio pareiškimo paminėjimo skundžiamo sprendimo 293 punkte vienintelis tikslas – atsakyti į ieškovių pirmojoje instancijoje argumentą, kuriame buvo nurodytas minėtas pareiškimas ir kuriuo siekta paneigti *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimų patikimumą. Taigi Bendrasis Teismas nesirėmė *Duravit* pareiškimu kaip apeliantės kaltę patvirtinančiu įrodymu ir tai patvirtinama minėto sprendimo 295 punkte, kuriame Bendrasis Teismas konstatavo, jog *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimų pakanka įrodyti SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimą.
- 45 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 46 Nurodydama savo antrąjį pagrindą, išskirtą į dvi dalis, apeliantė tvirtina, kad, pirma, Bendrasis Teismas nesilaikė pareigos motyvuoti, nes skundžiamo sprendimo 233 punkte jos ieškinio pagrindą, susijusį su pažeidimo Italijoje nebuvimu, atmetė remdamasis klaidingu tvirtinimu, kad ji neginčijo aplinkybės, jog žinojo apie antikonkurencinių veikslių taikymą minėtoje valstybėje narėje.
- 47 Antra, apeliantė tvirtina, kad skundžiamame sprendime pateiktas vertinimas ir Italijoje tariamai padaryto pažeidimo inkriminavimas neatitinka logikos taisyklių ir pažeidžia diskriminacijos draudimo principą. Iš tikrųjų skundžiamo sprendimo 234 punkte Bendrasis Teismas inkriminavo apeliantei šį trečiojo asmens padarytą pažeidimą, remdamasis prielaidomis apie šį pažeidimą, nepaisydamas net aplinkybės, kad apeliantė nevykdė veiklos Italijoje ir nedalyvavo profesinės asociacijos susitikimuose šioje valstybėje narėje. Tuo pačiu metu pagrindiniai kaltinimai pagrindiniams įtariamiems to paties pažeidimo dalyviams tą pačią dieną ir tos pačios Bendrojo Teismo tų pačių teisėjų kolegijos priimtuose trijuose kituose sprendimuose, susijusiuose su ginčijamu sprendimu, buvo beveik arba visiškai atmesti.
- 48 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477) 335 ir paskesniuose punktuose Bendrasis Teismas konstatavo, kad *Duravit*, *Duravit SA* ir *Duravit BeLux SPRL / BVBA* negali būti kaltinamos nei dėl dalyvavimo darant pažeidimus Italijoje, nei dėl žinojimo apie juos, nepaisant to, kad jos veikė Italijos rinkoje per bendrąją įmonę.
- 49 Tokią pačią išvadą galima daryti ir iš kito tą pačią dieną to paties teisėjo pranešėjo ir tos pačios kolegijos priimto sprendimo dėl tų pačių su Italija susijusių klausimų, konkrečiai – iš 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449, 70 ir paskesni punktai). Tame sprendime Bendrasis Teismas iš tikrųjų nurodė, kad grupės *Ideal Standard* įmonės, nepaisant jų nustatyto dalyvavimo profesiniuose susitikimuose Italijoje, per kuriuos vyko konkurencijos taisyklių neatitinkančios diskusijos, turėjo būti pripažintos nekaltomis, kalbant apie laikotarpį nuo 1993 m. kovo mėn. iki 2000 m. kovo mėn.
- 50 Dėl identiškų priežasčių Bendrasis Teismas 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 222 ir 223 punktai), skirtingai nei skundžiamame sprendime, iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su pažeidimu Italijoje.
- 51 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, skundžiamo sprendimo 233 punkte, siejamame su to paties sprendimo 66 ir paskesniais punktais, Bendrojo Teismo pateiktas įrodymų vertinimas iš esmės negali būti pripažintas pagrįstu.
- 52 Komisija prašo atmesti antrąjį pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 53 Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo pirmos dalies reikia konstatuoti, kad atsižvelgiant į ieškinio dėl panaikinimo 59 punktą, kurį apeliantė nurodo grįsdama minėtą pagrindą, kaip skundžiamo sprendimo 233 punkte nusprendė Bendrasis Teismas, apeliantė iš tikrųjų tik ginčijo žinijusi apie antikonkurencinę praktiką Italijoje, tačiau tai nurodydama nepateikė jokio argumento, kuris būtų pagrįstas detaliais įrodymais. Be to, minėtas 59 punktas susijęs su pirmuoju ieškinio dėl panaikinimo pagrindu, o ne su trečiojo pagrindo trečia dalimi, todėl negalima kaltinti Bendrojo Teismo, kad jis nagrinėdamas pastarąjį ieškinio pagrindo dalį skundžiamo sprendimo 231–234 punktuose neatsakė į jį.

- 54 Taigi antrojo apeliacinio skundo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.
- 55 Dėl antrojo apeliacinio skundo antros dalies reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką SESV 101 straipsnio 1 dalis gali būti pažeista ne tik atskiru veiksmu, bet ir keliais veiksmais arba tęstine veika, nors viena ar kelios šių kelių veiksmų ar tęstinės veikos sudedamosios dalys taip pat galėtų būti pripažintos atskiru minėtos nuostatos pažeidimu. Taigi, jei įvairiais veiksmais vykdomas „bendras planas“, nes siekiama vieno tikslo – iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje, Komisija turi teisę priskirti atsakomybę už tokius veiksmus, remdamasi dalyvavimu darant visą pažeidimą (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija ir Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 156 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 56 Įmonė, dalyvavusi darant tokį vieną sudėtinį pažeidimą savo veiksmais, priskirtinai prie susitarimo ar suderintų veiksmų, turinčių antikonkurencinį tikslą, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį, ir kuriais siekiama prisidėti prie bendro pažeidimo darymo, taip pat gali būti atsakinga už kitų įmonių veiksmus darant tą patį pažeidimą visą jos dalyvavimo jį darant laikotarpį. Taip yra tuo atveju, kai įrodoma, kad minėta įmonė ketino savo elgesiu prisidėti prie visų dalyvių siektų bendrų tikslų ir žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą elgesį arba galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti riziką (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija ir Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 157 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 57 Taigi įmonė gali būti tiesiogiai atlikusi visus vieną tęstinį pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus, ir tokiu atveju Komisija turi teisę jai priskirti atsakomybę už visus veiksmus, todėl ir už visą šį pažeidimą. Įmonė taip pat gali būti tiesiogiai atlikusi tik kelis vieną ir tęstinį pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus, tačiau žinojo apie visus numatytus ar įgyvendintus kitų kartelio dalyvių neteisėtus veiksmus siekiant tų pačių tikslų arba galėjo protingai juos numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti su tuo susijusią riziką. Tokiu atveju Komisija taip pat turi teisę priskirti šiai įmonei atsakomybę už visą antikonkurencinį elgesį, sudarantį tokį pažeidimą, todėl ir už visą pažeidimą (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija ir Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 158 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 58 Be to, siekiant skirtingus veiksmus pripažinti vienu tęstiniu pažeidimu, nereikia patikrinti, ar tarp jų yra vienas kito papildymo ryšys, t. y. ar kiekvienu iš jų buvo siekiama vienos arba kelių pasekmių įprastai konkurencijai ir darant pažeidimą prisidėta prie bendro antikonkurencinio poveikio, kurio norėjo jo autoriai, vykdančys bendrą vieno tikslo siekiantį planą. Tačiau sąlyga, susijusi su vieno tikslo sąvoka, reikalauja, kad būtų patikrinta, ar nėra pažeidimą sudarantiems skirtingiems veiksams būdingų veiksmų, kurie gali rodyti, kad realaus kitų dalyvių elgesio tikslas arba antikonkurencinis poveikis nėra tokie patys, todėl jis nėra „bendro plano“ dalis, nes siekiama vieno tikslo – iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Siemens ir kt. / Komisija*, C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866, 247 ir 248 punktus).
- 59 Be to, remiantis Teisingumo Teismo praktika negalima daryti išvados, kad SESV 101 straipsnio 1 dalyje turimos omenyje tik įmonės, vykdančios veiklą tose rinkose, kur ribojama konkurencija, ar su karteliumi susijusiose žemesnės ar aukštesnės grandies arba gretimose rinkose, arba įmonės, kurios susitarimu arba suderintais veiksmais riboja savo elgesio konkrečioje rinkoje savarankiškumą. Iš tikrųjų iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos aišku, kad SESV 101 straipsnio 1 dalyje nuoroda daroma apskritai į visus susitarimus ir visus suderintus veiksmus, kurie, esant tiek horizontaliems, tiek vertikaliniams santykiams, iškraipo konkurenciją vidaus rinkoje, neatsižvelgiant į tai, kokioje rinkoje šalys vykdo veiklą, ir į tai, kad tik vienos iš jų komercinis elgesys priklauso nuo aptariamų susitarimų sąlygų (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717 34 ir 35 punktus bei nurodytą teismų praktiką).

- 60 Iš šios teismų praktikos matyti, kad Bendrasis Teismas, nepadarydamas teisės klaidos, galėjo nuspręsti, jog apeliantė dalyvavo darant vieną pažeidimą, apimantį, be kita ko, Italijos teritoriją, nes ji žinojo apie antikoncepcinius veiksmus šioje teritorijoje, kurie buvo bendro plano, aprašyto šio sprendimo 15 punkte, dalis, nepaisant to, kad pati apeliantė nesiėmė tokių veiksmų.
- 61 Dėl argumento, susijusio su 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449), 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477) padaryta išvada, reikia priminti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 42 punkte, Bendrojo Teismo pareiga nurodyti savo sprendimų motyvus iš principo negali būti išplėsta tiek, kad jis būtų įpareigotas pagrįsti byloje priimtą sprendimą, atsižvelgdamas į kitoje byloje, kurią išnagrinėjo, priimtą sprendimą, net jeigu jis susijęs su tuo pačiu Komisijos sprendimu.
- 62 Be to, aplinkybės, kad Bendrasis Teismas galėjo iš dalies panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su tam tikrų kitų kartelio narių dalyvavimu darant inkriminuojamus pažeidimus tam tikrose geografinėse rinkose konkrečiu laikotarpiu, nepakanka paneigti skundžiamame sprendime pateiktos išvados dėl bendro plano, apimančio tris prekių pogrupius ir šešias atitinkamas valstybes nares, buvimo dėl vienodo nagrinėjamų veiksmų tikslo siekiant iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje. Bet kuriuo atveju tokie daliniai panaikinimai gali lemti tik kiekvienai atitinkamai įmonei skirtos baudos dydžio sumažinimą tiek, kiek apskaičiuojant joms skirtą baudą buvo atsižvelgta į atitinkamas geografines rinkas.
- 63 Taigi apeliantė nepagrįstai tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes atmetė jos ieškinio pagrindą, susijusį su pažeidimo Italijoje nebuvimu, nors nusprendė, kad tam tikrų įmonių, veikiančių Italijos rinkoje, dalyvavimas darant šį pažeidimą Komisijos nustatytais laikotarpiais nebuvo visiškai įrodytas arba įrodytas tik iš dalies.
- 64 Iš to matyti, kad antrojo apeliacinio skundo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta.
- 65 Taigi antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 66 Savo trečiojo pagrindo pirmoje dalyje apeliantė iš esmės ginčija tai, kad Bendrasis Teismas neteisėtai pripažino Komisijos teisėtą interesą konstatuoti pažeidimą Nyderlanduose, kuriam jau suėjusi senatis, ir taip peržengė savo kompetencijos pagal SESV 263 straipsnį ribas bei nesilaikė SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje numatytos pareigos motyvuoti. Iš tikrųjų nagrinėjama byla nesusijusi su situacija, kuriai esant būtų toks interesas.
- 67 Savo trečiojo apeliacinio skundo pagrindo antroje dalyje apeliantė tvirtina, kad skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą akivaizdžiai neatitinka to sprendimo motyvų. Iš tikrųjų, nors Komisija iš pradžių nustatė tęstinį ilgiau nei penkerius metus trukusį pažeidimą Nyderlanduose, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 321 punkte galiausiai nusprendė, kad apeliantė už pažeidimą minėtoje valstybėje narėje gali būti nubausta tik už laikotarpius nuo 1996 m. lapkričio 26 d. iki 1997 m. gruodžio 1 d. ir nuo 1999 m. sausio 20 d. iki gruodžio 1 d. Atsižvelgdamas į savo paties pastabas Bendrasis Teismas, kaip ir dėl Vokietijoje padaryto pažeidimo skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punkte, turėjo panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jame nurodyta, kad apeliantė dalyvavo kartelyje vonios kambario įrangos sektoriuje Nyderlanduose ilgiau nei minėtais laikotarpiais. Tačiau Bendrasis Teismas į tai neatsižvelgė, todėl padarė teisės klaidą, dėl kurios skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas bent iš dalies.

68 Komisija prašo atmesti trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 69 Norint atsakyti į trečiojo pagrindo pirmą dalį, pirmiausia dėl apeliančios argumentų, susijusių su SESV 263 straipsnio pažeidimu, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką iš SESV 256 straipsnio, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnio 2 dalies matyti, kad apeliaciniame skunde turi būti tiksliai nurodytos kritikuojamos sprendimo, kurį prašoma panaikinti, dalys ir teisiniai argumentai, konkrečiai pagrindžiantys šį prašymą. Šio reikalavimo netenkina apeliacinis skundas, kuris apsiriboja Bendrajame Teisme jau pateiktų ieškinio pagrindų ir argumentų pakartojimu ir kuriame netgi nėra argumentų, kuriais būtų siekiama identifikuoti skundžiamame sprendime esančią teisės klaidą. Iš tiesų toks apeliacinis skundas tėra vien prašymas peržiūrėti Bendrajame Teisme pateiktą ieškinį, o tai nepriskiriama prie Teisingumo Teismo kompetencijos (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 30 d. Sprendimo *Eurocermex / VRDT*, C-286/04 P, EU:C:2005:422, 49 ir 50 punktus bei 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Reynolds Tobacco ir kt. / Komisija*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 49 ir 50 punktus).
- 70 Apeliančė nenurodo priežasčių, kodėl mano, kad Bendrasis Teismas viršijo savo įgaliojimus pagal SESV 263 straipsnį, kai nagrinėjama atveju nusprendė, kad Komisija turėjo teisinį interesą konstatuoti Nyderlanduose padarytą pažeidimą.
- 71 Taigi šis argumentas nepriimtinas.
- 72 Antra, dėl apeliančios argumentų, susijusių su pareigos motyvuoti nesilaikymu, reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, Bendrasis Teismas neprivalo pateikti paaiškinimo, kuriame išsamiai ir vienas po kito būtų išnagrinėti visi ginčo šalių pateikti argumentai, jei motyvavimas leidžia suinteresuotiesiems asmenims sužinoti priežastis, dėl kurių teismas atmetė jų argumentus, o Teisingumo Teismui – turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti kontrolę (be kita ko, žr. 2009 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom / Komisija*, C-431/07 P, EU:C:2009:223, 42 punktą ir 2014 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Armando Álvarez / Komisija*, C-36/12 P, EU:C:2014:349, 31 punktą).
- 73 Priminęs, kad pagal Reglamento Nr. 1/2003 7 straipsnio 1 dalį ir nusistovėjusią teismų praktiką Komisija gali, kai tam turi teisinį interesą, konstatuoti pažeidimą, dėl kurio nebegali būti skirta bauda dėl senaties termino pasibaigimo, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 304 punkte nusprendė, kad nagrinėjama atveju Komisija turėjo tokį interesą. Iš tikrųjų norėdama sustiprinti savo išvadą, kad buvo padarytas vienas pažeidimas, Komisija, Bendrojo Teismo nuomone, turėjo teisinį interesą konstatuoti visus neteisėtus veiksmus, kuriuos darė tokios įmonės, kokia yra apeliančė, kurią ji priskyrė prie „centrinės įmonių grupės“, dariusios inkriminuojamą pažeidimą, įskaitant ir tuos laikotarpius, kuriems galėjo būti suėjęs senaties terminas.
- 74 Taigi Bendrasis Teismas, kuris neprivalėjo atsakyti į visus apeliančios vertinimus, pakankamai motyvavo skundžiamą sprendimą.
- 75 Iš to matyti, kad trečiojo apeliacinio skundo pagrindo pirma dalis iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįsta.
- 76 Dėl šio pagrindo antros dalies, susijusių su neatitikimais tarp skundžiamo sprendimo motyvų ir rezoliucinės dalies 2 punkto, kuris neatitiko Bendrojo Teismo minėto sprendimo 321 punkte pateiktų vertinimų, reikia pažymėti, kad šie vertinimai nepaneigia šios rezoliucinės dalies 2 punkte pateiktos išvados, kad apeliančė nuo 1994 m. spalio 12 d. dalyvavo darant vieną pažeidimą vonios kambario įrangos sektoriuje Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos rinkose, nes

Bendrasis Teismas nurodė, jog nagrinėjamas neteisėtas elgesys pastarojoje valstybėje narėje prasidėjo nuo minėtos datos. Be to, priešingai, nei tvirtina apeliantė, nors Bendrasis Teismas byloje T-374/10 iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą, jis taip pasielgė ne dėl to, kad Komisija padarė vertinimo klaidą dėl Vokietijoje padaryto pažeidimo, o dėl to, jog Komisija pakankamai neįrodė, kad ieškovė dalyvavo darant pažeidimą Nyderlanduose nuo 1994 m. rugsėjo 28 d., kaip tai aiškiai matyti iš kartu aiškinamų 321 ir 395 skundžiamo sprendimo punktų.

- 77 Iš to matyti, kad trečiojo apeliacinio skundo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta.
- 78 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, apeliacinio skundo trečiąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįstą.

Dėl ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 79 Nurodydama savo ketvirtąjį pagrindą, suskirstytą į keturias dalis, apeliantė tvirtina, kad, pirma, jos per procesą dėl aplinkybių Belgijoje pateikti argumentai buvo neteisingai perteikti, todėl padaryta klaida motyvuojant skundžiamą sprendimą ir taip pažeista SESV 296 straipsnio antra pastraipa. Minėto sprendimo 243 ir paskesniuose punktuose Bendrojo Teismo nurodyti motyvai iš tikrųjų grindžiami neteisinga prielaida, kad Z. po 2003 m. sausio 1 d. vis dar dirbo *Villeroy & Boch Belgija*. Iš tikrųjų, kaip apeliantė per posėdį nurodė Bendrajame Teisme ir kaip šis pats konstatavo, Z. nuo minėtos datos neturėjo jokių organizacinių ar darbo sutartimi su *Villeroy & Boch Belgija* pagrįstų ryšių, o tai reiškia, kad apeliantei negali būti inkriminuojamos faktinės aplinkybės.
- 80 Antra, apeliantė subsidiariai tvirtina, jog Bendrasis Teismas pažeidė SESV 101 straipsnį, kai nusprendė, kad *Villeroy & Boch Belgija* dalyvavo darant pažeidimą dėl keramikos prekių Belgijoje, nors ji šioje rinkoje nebevykdė veiklos nuo 2002 m. pabaigos. Konkrečiai kalbant, Bendrasis Teismas nenurodė, koku „elgesiu“ ši bendrovė po pasitraukimo iš rinkos galėjo derinti veiksmus su kitais kartelio dalyviais, kad apribotų konkurenciją šioje rinkoje. Atsižvelgiant į Bendrojo Teismo 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449, 79 ir paskesni punktai) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 222 ir paskesni punktai) pateiktus motyvus, negalima *Villeroy & Boch Belgija* arba netiesiogiai apeliantei priskirti atsakomybės už trečiųjų asmenų elgesį po minėto pasitraukimo iš rinkos. Kaip minėtuose sprendimuose nurodė Bendrasis Teismas, toks kaltinimas reikalauja, kad būtų įrodyti kiti vieną pažeidimą sudarantys elementai, konkrečiai – konkurencijos ribojimų Belgijos rinkoje „tikslas“ ar „poveikio“ sutapimas, tačiau ši sąlyga nagrinėjamu atveju akivaizdžiai nebuvo tenkinama. Bet kuriuo atveju skirtingas faktinių aplinkybių vertinimas skundžiamame sprendime ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449) yra vienodo požiūrio principo pažeidimas apeliantės nenaudai.
- 81 Trečia, dėl veiksmų derinimo per 2003 m. balandžio 28 ir 29 d. susitikimus Belgijoje įrodymo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 271 punkte pripažino, kad įrodymų vertinimas apsiribojo tik pastabomis, jog vienodo nuolaidų dydžio, išreikšto procentine dalimi, didmenininkams nenustatymas „neleidžia atmesti galimybės, kad konkurencija buvo iškraipyta dėl keitimosi aptariama informacija“. Vis dėlto, net jei reiktų pripažinti šį Bendrojo Teismo tvirtinimą pagrįstu, jo logiškai mąstant nepakanka įrodyti pažeidimą. Taigi buvo nesilaikyta pareigos motyvuoti, kaip ji suprantama pagal SESV 296 straipsnio antrą pastraipą, arba buvo pažeistas principas *in dubio pro reo*, įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 48 straipsnio 1 dalyje.
- 82 Ketvirta, skundžiamo sprendimo 272 ir 274 punktuose padaryta teisės klaida konstatuojant, kad visi Belgijos vonios kambario keramikos prekių rinkoje inkriminuojami pažeidimai sudarė vieną sudėtinį ir tęstinį pažeidimą.

- 83 Komisijos remiantis VCG susitikimu nustatytos faktinės aplinkybės iš tikrųjų neleidžia daryti išvados, kad visas nustatyto pažeidimo laikotarpis turi būti vertinamas kaip sudarantis vieną pažeidimą. Priešingai, po 2003 m. balandžio 28 ir 29 d. VCG susitikimo pastebimas akivaizdus pažeidimo laikinas nutraukimas, o tai teisiniu požiūriu neleidžia ankstesnių ir vėlesnių susitikimų sujungti į vieną ir tęstinį pažeidimą.
- 84 Komisija prašo atmesti ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 85 Pirmiausia dėl ketvirtojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su pareigos motyvuoti nesilaikymu, nes Bendrasis Teismas neatsižvelgė į apeliančės argumentus, kad Z. nuo 2003 m. sausio 1 d. neturėjo jokių ryšių su *Villeroy & Boch Belgija*, reikia pažymėti, kad per rašytinę proceso Bendrajame Teisme dalį apeliančė, ginčydama savo dalyvavimą kartelyje Belgijoje nuo šios datos, tik paminėjo, kad *Villeroy & Boch Liuksemburgas* „2002 m. pabaigoje perėmė Belgijos bendrovės keramikos padalinį“. Tik per žodinę proceso Bendrajame Teisme dalį apeliančė pirmą kartą aiškiai nurodė, kad ji negali būti pripažinta atsakinga už antikoncepcinį elgesį Belgijos keramikos prekių rinkoje nuo 2003 m. sausio 1 d., nes asmuo, dalyvavęs kartelio susitikimuose, t. y. Z., nuo tos dienos dirbo nebe *Villeroy & Boch Belgija*, o *Villeroy & Boch Liuksemburgas*.
- 86 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalį vykstant procesui negalima pateikti naujų pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui. Todėl apeliančės per posėdį Bendrajame Teisme nurodytas argumentas akivaizdžiai nepriimtinas, nes susijęs su nauju pagrindu, pagrįstu faktine aplinkybe, apie kurią pirmoji sužinojo apeliančė ir kuri nebuvo žinoma vykstant procesui.
- 87 Tiesa, Bendrasis Teismas nepareikšė aiškios nuomonės dėl šio argumento priimtumo ar pagrįstumo. Vis dėlto pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Bendrasis Teismas kiekvieną kartą, kai šalis vykstant procesui nurodo naują pagrindą, kuris aiškiai neatitinka jo Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies reikalavimų, neprivalo savo sprendime paaiškinti priežasčių, dėl kurių šis pagrindas nepriimtinas, arba nagrinėti jį iš esmės (be kita ko, žr. 2014 m. kovo 20 d. Sprendimo *Rousse Industry / Komisija*, C-271/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2014:175, 22 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 88 Iš to matyti, kad Bendrasis Teismas nepažeidė pareigos motyvuoti, kai skundžiamo sprendimo 248 punkte, neatsižvelgdamas į pavėluotai pateiktus apeliančės argumentus, kad Z. nuo 2003 m. sausio 1 d. nebebuvo *Villeroy & Boch Belgija* darbuotojas, ir nepaaiškindamas, kodėl šie argumentai yra akivaizdžiai nepriimtini, nurodė, jog Z. dalyvavimas kartelio susitikimuose „įrodo, kad *Villeroy & Boch Belgija* toliau aktyviai dalyvavo darant pažeidimą, siekdama savo interesų ir visos įmonės, kaip ši suprantama pagal konkurencijos teisę, kuriai ji priklausė, interesų“.
- 89 Taigi ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo pirma dalis yra nepagrįsta.
- 90 Antra, dėl šio pagrindo antros dalies, susijusios su SESV 101 straipsnio pažeidimu, reikia pažymėti, jog apeliančė neneigia Bendrojo Teismo išvados, kad VCG susitikimai iki 2003 m. sausio 1 d. ir po šios datos buvo neteisėti, tačiau tvirtina, kad Bendrasis Teismas nepagrįstai nusprendė, jog ji dalyvavo darant pažeidimą, nors *Villeroy & Boch Belgija* nuo 2002 m. pabaigos nebevykdė veiklos Belgijos keramikos prekių rinkoje.
- 91 Iš šio sprendimo 59 punkte nurodytos teismų praktikos matyti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 242 punkte pagrįstai nusprendė, jog įmonė gali pažeisti SESV 101 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą draudimą, jeigu su kitomis įmonėmis suderintais veiksmais siekia apriboti konkurenciją konkrečioje rinkoje, nebūtinai reikalaujant, kad ji vykdytų veiklą minėtoje rinkoje.

- 92 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, pirma, priešingai, nei tvirtina apeliantė, Bendrasis Teismas įrodė, jog *Villeroy & Boch Belgija* aktyviai dalyvavo darant inkriminuojamą pažeidimą. Skundžiamo sprendimo 244 ir 248 punktuose jis pažymėjo, kad nepertraukiamas Z. (atstovaujant *Villeroy & Boch Belgija*) dalyvavimas iki 2003 m. sausio 1 d. ir po šios datos, t. y. ir po to, kai ši bendrovė nutraukė veiklą keramikos prekių rinkoje, vykusiuose VCG susitikimuose, kurių neteisėtumo apeliantė neginčija, patvirtina jos aktyvų dalyvavimą darant pažeidimą. Antra, priešingai, nei teigia apeliantė, įvairūs veiksmai, kuriais kaltinami šio pažeidimo dalyviai, įskaitant *Villeroy & Boch Belgija*, buvo detaliai aprašyti skundžiamo sprendimo 255–277 punktuose.
- 93 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad apeliantės argumentas, jog *Villeroy & Boch Belgija* nuo 2002 m. pabaigos nutraukė bet kokią veiklą keramikos prekių srityje, turi būti atmestas.
- 94 Pagal šio sprendimo 42 punkte nurodytą teismų praktiką ši išvada negali būti paneigta atsižvelgiant į 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449, 84 punktas) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 220 ir paskesni punktai) išvadą.
- 95 Taigi ketvirtojo pagrindo antra dalis yra nepagrįsta.
- 96 Galiausiai, trečia, dėl apeliantės argumentų, išdėstytų nurodant šio pagrindo trečią ir ketvirtą dalis, reikia pažymėti, kad jais apeliantė, prisidengdama tvirtinimais dėl Bendrojo Teismo padarytų teisės klaidų, iš esmės ginčija įrodymų, susijusių su tam tikrais neteisėtais susitikimais, vertinimą, kuris priklauso išimtinai Bendrojo Teismo kompetencijai. Taigi šie argumentai turi būti atmesti kaip nepriimtini.
- 97 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, apeliacinio skundo ketvirtąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįsta.

Dėl penktojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 98 Nurodydama savo penktąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantė tvirtina, kad skundžiamas sprendimas, kiek jame patvirtinamas pažeidimas Vokietijoje nuo 2002 m. iki 2004 m., pažeidžia SESV 101 straipsnį.
- 99 Konkrečiai dėl antikonkurencinio elgesio dušo uždangų sektoriuje 2002 m. įrodymo apeliantė tvirtina, kad Bendrojo Teismo skundžiamo sprendimo 116 ir 117 punktuose pateiktame vertinime yra teisės klaida, nes neatsižvelgta į tvirtinimus, išdėstytus jos Bendrajam Teismui pateikto ieškinio dėl panaikinimo 135 punkte ir dubliko 49 punkte. Be to, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai diskusijas tarp konkurentų dėl naujų metinių kainoraščių išsiuntimo pripažino neteisėtu keitimusi neskelbtina komercine informacija.
- 100 Dėl antikonkurencinio elgesio keramikos prekių srityje 2002 m. įrodymo apeliantė tvirtina, jog Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 143 punkte negalėjo konstatuoti, kad jos neteisėti veiksmai 2002 m. nebuvo nutraukti, motyvuodamas tuo, kad neteisėtų antikonkurencinių diskusijų, vykusių 2001 m., poveikis tęsėsi 2002 m. ir kad ji viešai neatsiribojo nei nuo šių, nei nuo 2003 m. vykusių diskusijų, nepaisant to, kad, kaip pripažino Bendrasis Teismas, nebuvo tiesioginių neteisėtų susitikimų 2002 m. įrodymų.
- 101 Dėl inkriminuojamo elgesio keramikos prekių rinkoje 2003 m. apeliantė tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 144 punkte buvo iškraipyti tvirtinimai dėl jos dalyvavimo 2003 m. sausio 17 d. ir 2003 m. liepos 4 bei 5 d. FSKI susitikimuose įrodymo, todėl pažeistas SESV 101 straipsnis ir teisė į teisingą

bylos nagrinėjimą. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas nurodė, jog apeliantė neginčijo, kad pagal pastarojo susitikimo protokolą „keramikos prekių gamintojai susitarė, kad padidėjusios išlaidos už kelius tektų ne keramikos prekių gamintojams, bet būtų perkeltos jų klientams“, ir kad apeliantė neginčijo šio protokolo „patikimumo“, tačiau tai netiesa ir visiškai prieštarauja aiškiems argumentams, kuriuos ji pateikė Bendrajam Teismui.

- 102 Be to, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 145 punkte nenurodė, kaip pasikeitimas informacija per šiuos susitikimus sumažino konkurencinę paslaptį, nes išnyko svarbios abejonės dėl konkurencijos, nei kokią pasikeistą informaciją apima tokia paslaptis. Kadangi, kaip apeliantė nurodė Bendrajame Teisme, nagrinėjamu atveju informacija, kuria pasikeista, yra vieša, šis pasikeitimas negali būti laikomas neteisėtu karteliu, draudžiamu pagal SESV 101 straipsnį.
- 103 2004 m. pažeidimas, apimantis dušo uždangas ir keramikos prekes, taip pat nebuvo įrodytas. Iš tikrųjų norėdamas įrodyti apeliantės dalyvavimą darant šį pažeidimą Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 121 ir 148 punktuose rėmėsi tik aplinkybe, kad *IndustrieForum Sanitär* ir *Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie* nariai per 2004 m. liepos 20 d. susitikimą „tarp bendrovių keitėsi išsamia komercine informacija apie savo apyvartos Vokietijoje kaitą, apie savo eksportą ir apie numatomą augimą“, konkrečiai – aplinkybe, kad apeliantė nurodė, jog jos apyvarta padidėjo 5,5 %, eksportas taip pat augo, o numatomas apyvartos augimas Vokietijoje buvo 5 %.
- 104 Vis dėlto, pirma, skundžiamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, nes Bendrasis Teismas neišdėstė priežasčių, kodėl nusprendė, kad diskusijos per minėtą 2004 m. liepos 20 d. susitikimą galėjo sumažinti konkurencinę paslaptį, saugomą pagal SESV 101 straipsnį.
- 105 Antra, apeliantės nuomone, neįmanoma, kad įmonės ar įmonių grupės ankstesnių ūkinių metų visos apyvartos atskleidimas konkurentams ar tretiesiems asmenims ne konkurentams, pasikeitimas informacija apie eksporto augimą ar numatomo apyvartos priaugio arba statistikos apie jo kaitą atskleidimas galėtų būti kvalifikuojamas kaip SESV 101 straipsnio pažeidimas. Iš tikrųjų vien šie komerciniai duomenys neleidžia daryti jokios išvados apie atitinkamos įmonės veiksmus rinkoje, apie jos sudaromų sandorių pelningumą ar strategiją, kurios ji numato imtis norėdama pasiekti numatomą apyvartą. Taigi joks rinkos ūkio subjektas, remdamasis pasikeista informacija, negalėtų labai tiksliai numatyti konkurentų būsimo komercinio elgesio rinkoje. Be to, kai kuriuos iš šių duomenų beveik visos įmonės skelbia reguliariai ir greitai, nes toks paskelbimas daugeliu atvejų yra privalomas pagal komercinės teisės ir kapitalo rinkų teisės nuostatas, taip pat koncentracijai taikomas taisyklės.
- 106 Komisija prašo atmesti penktąjį pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 107 Atsižvelgiant į šio sprendimo 38 punkte nurodytą teismų praktiką, apeliantės grindžiant penktąjį pagrindą nurodyti argumentai yra nepriimtini, nes jais siekiama naujo faktinių aplinkybių ir įrodymų dėl Vokietijoje 2002–2004 m. padarytų pažeidimų vertinimo.
- 108 Taip pat, pirma, dėl veiksmų, susijusių su dušo uždangomis 2002 m., reikia pažymėti, kad, viena vertus, apeliantė nepagrįstai priekaištauja Bendrajam Teismui neatsakius į jos ieškinio dėl panaikinimo 135 punkte ir dubliko 49 punkte išdėstytus argumentus, nes, kaip nurodė Komisija, šie argumentai buvo susiję ne su pažeidimu Vokietijoje, o su pažeidimu Austrijoje.
- 109 Kita vertus, apeliantės argumentas, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai konkurentų diskusijas dėl naujų metų kainoraščių išsiuntimo datos kvalifikavo kaip neteisėtą keitimąsi informacija, yra susijęs su klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu. Iš tikrųjų to sprendimo 116 ir

- 117 punktuose Bendrasis Teismas tik konstatavo, kad šis pasikeitimas informacija įrodė, jog apeliantė ir jos konkurentai 2001–2003 m. nebuvo nustoję keistis neskelbtina komercine informacija. Taigi Bendrasis Teismas nenusprendė, kad pats minėtas pasikeitimas informacija pažeidė SESV 101 straipsnį.
- 110 Antra, dėl apeliantės argumentų, susijusių su elgesiu keramikos prekių srityje 2002 m., Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 143 punkte nusprendė, kad, nepaisant tiesioginių apeliantės dalyvavimo neteisėtuose susitikimuose tais metais įrodymų nebuvimo, Komisija galėjo pagrįstai nuspręsti, kad apeliantė tuomet nebuvo nutraukusi inkriminuojamo pažeidimo. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas iš tikrųjų konstatavo, kad, pirma, per 2001 m. susitikimus, kuriuose dalyvavo apeliantė, vykusių neteisėtų diskusijų dėl kainų pakėlimo 2002 m. antikonkurencinis poveikis pasireiškė būtent 2002 m., ir, antra, apeliantė dalyvavo neteisėtose diskusijose dėl kainų kėlimo 2001 m. ir 2003 m., tačiau nuo jų viešai neatsiribojo.
- 111 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką daugeliu atveju išvadą apie antikonkurencinius veiksmus ar susitarimą reikia daryti remiantis tam tikru skaičiumi sutapimų ir požymių, kurie, įvertinti kartu, ir, nesant kitokio logiško paaiškinimo, gali būti konkurencijos taisyklių pažeidimo įrodymas. Kiek tai susiję būtent su kelerius metus trukusiu pažeidimu, pažymėtina, jog tai, kad nepateikta tiesioginių įrodymų dėl bendrovės dalyvavimo darant šį pažeidimą konkrečiu laikotarpiu, netrukdo pripažinti, kad pažeidimas truko ir šį laikotarpį, jei tokia išvada pagrįdžiama objektyviais ir nuosekliais duomenimis; taip pat gali būti atsižvelgta į šios bendrovės viešo atsiribojimo nebuvimą (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Total Marketing Services / Komisija*, C-634/13 P, EU:C:2015:614, 26–28 punktus ir nurodytą teismų praktiką).
- 112 Atsižvelgiant į šią teismų praktiką ir šio sprendimo 110 punkte išdėstytas Bendrojo Teismo konstatuotas faktines aplinkybes, šis teismas nepadarė jokios teisės ar motyvavimo klaidos, nusprenddamas, kad apeliantė galėjo būti laikoma nepasitraukusia iš nagrinėjamo kartelio 2002 m.
- 113 Trečia, dėl 2003 m. reikia pažymėti, jog, viena vertus, vien aplinkybė, kad, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 144 punkte nurodė Bendrasis Teismas, apeliantė savo ieškinio dėl panaikinimo 115 punkte ginčijo Komisijos pateiktą 2003 m. liepos 4 ir 5 d. FSKI susitikimo protokolo aiškinimą, negali paneigti Bendrojo Teismo padarytų faktinių išvadų.
- 114 Kita vertus, dėl skundžiamo sprendimo 145 punkte pateiktų išvadų pagrįstumo reikia pažymėti, kad, priešingai, nei tvirtina apeliantė, Bendrasis Teismas nenusprendė, jog visi pasikeitimai informacija tarp konkurentų galėjo pažeisti SESV 101 straipsnį, ir nurodė priežastis, kodėl manė, kad 2003 m. liepos 4 ir 5 d. FSKI susitikime vykusios diskusijos buvo antikonkurencinio pobūdžio. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos, kai nusprendė, kad diskusijos, per kurias keramikos prekių gamintojai susitarė, kad padidėjusios išlaidos už kelius nebūtų perkeltos klientams, panaikina neaiškumą tarp konkurentų ir yra prilygintinos kainų koordinavimui, todėl tai yra antikonkurencinis elgesys, nepaisant to, kad tokį perkėlimą trečiosios šalys ar visuomenė galėjo numatyti.
- 115 Ketvirta, dėl 2004 m. reikia atmesti apeliantės argumentą dėl skundžiamo sprendimo nepakankamo motyvavimo. Iš tikrųjų, priešingai, nei tvirtina apeliantė, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 123 ir 149 punktuose išdėstė priežastis, dėl kurių nusprendė, jog minėto sprendimo 121 ir 148 punktuose nurodyti pasikeitimai informacija buvo antikonkurenciniai. Bendrasis Teismas pažymėjo, kad šie pasikeitimai informacija patvirtina 2003 m. priimtą sprendimą 2004 m. koordinuoti kainų kėlimą ir kad jie leido apeliantei ir konkurentams tiksliau numatyti būsimą atitinkamą jų komercinį elgesį rinkoje. Taigi Bendrasis Teismas motyvavo skundžiamą sprendimą.
- 116 Dėl šių Bendrojo Teismo išvadų pagrįstumo pakanka pažymėti, kad apeliantė neginčija Bendrojo Teismo skundžiamo sprendimo 123 ir 149 punktuose pateiktų išvadų, kad to sprendimo 121 ir 148 punktuose nurodyti pasikeitimai informacija yra antikonkurenciniai, nes patvirtina 2003 m. priimtą sprendimą 2004 m. koordinuoti kainų kėlimą, o tokio koordinavimo apeliantė taip pat

neginčija šiame apeliaciniame skunde. Kadangi tokio įrodymo pakanka pažeidimui konstatuoti, apeliančės argumentai, kad minėti pasikeitimai informacija savaime nėra konkurencijos taisyklių pažeidimas, yra netinkami.

- 117 Taigi penktasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip iš dalies nepriimtinas, iš dalies netinkamas ir iš dalies nepagrįstas.

Dėl šeštojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 118 Nurodydama savo šeštąjį pagrindą apeliančė dėl Austrijoje 1994 m. spalio 12 d.–2004 m. lapkričio 9 d. tariamai padarytų pažeidimų tvirtina, kad Bendrojo Teismo išvados yra neteisingos ir turi būti panaikintos.
- 119 Konkrečiai kalbant, dėl 1994 m. Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 175 ir 176 punktuose pateikė platų Komisijos išvadų išaiškinimą ir taip pakeitė ginčijamo sprendimo motyvus, pažeisdamas SESV 296 straipsnio antrą pastraipą. Iš tikrųjų, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, Komisija ginčijamo sprendimo 299–301 konstatuojamosiose dalyse netvirtino, kad per 1994 m. vykusius ASI susitikimus buvo kalbama ne tik apie dušo uždangas ir santechninės armatūros prekes, bet ir apie vonios kambario keramikos prekes.
- 120 Dėl 1995–1997 m. Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 185, 190 ir 196 punktuose pažymėjo, kad *Villeroy & Boch Austrija* dalyvavo neteisėtose diskusijose, vykusiose per 1995 m. lapkričio 16 d., 1996 m. balandžio 23 d. ir 1997 m. spalio 15 d. susitikimus.
- 121 Vis dėlto dėl 1995 m. lapkričio 16 d. susitikimo apeliančė iš esmės tvirtina, kad ši išvada teisiškai klaidinga bent jau dėl to, kad Bendrasis Teismas atsakė ne į visus jos argumentus. Bendrojo Teismo pastabos dėl 1996 m. balandžio 23 d. susitikimo, pateiktos skundžiamo sprendimo 189 ir paskesniuose punktuose, kad nesvarbu, jog šios diskusijos buvo organizuotos didmenininkų prašymu, taip pat yra teisiškai klaidingos, nes yra alternatyvus visiškai teisėtas inkriminuojamo elgesio paaiškinimas – didmenininkai, veikiantys vonios kambario įrangos srityje, aiškiai reikalavo pateikti metinius kainoraščius iki konkrečios datos, kad galėtų paskelbti savo katalogus. Dėl 1997 m. spalio 15 d. susitikimo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 194 punkte, be kita ko, peržengė SESV 263 straipsnyje numatytos teisėtumo kontrolės ribas, nes rėmėsi motyvais, kurių nebuvo Komisijos pranešime apie kaltinimus.
- 122 Dėl 1998 m. pažymėtina, kad Bendrojo Teismo pastabos dėl tariamo *Villeroy & Boch Austrija* dalyvavimo pažeidžiant kartelių teisę, pateiktos skundžiamo sprendimo 197 ir paskesniuose punktuose, taip pat yra teisiškai klaidingos, nes prieštarauja vienos kitoms. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas minėto sprendimo 197–202 punktuose pažymėjo, kad Komisija nepateikė *Villeroy & Boch Austrija* dalyvavimo konkurencijos teisei prieštaraujančiose diskusijose 1998 m. įrodymų. Konkrečiai *Masco* liudijimas neįrodė tokio dalyvavimo. Taigi tai, kad Bendrasis Teismas to paties sprendimo 203 punkte toliau remiasi tuo pačiu *Masco* liudijimu, kad įrodytų, jog *Villeroy & Boch* neatsiribojo nuo neteisėto elgesio 1998 m., yra nelogiška. Taigi Bendrasis Teismas taip pat pažeidė teismų praktikoje įtvirtintus teisinius principus, pagal kuriuos norint įrodyti, kad susitikimas neatitinka konkurencijos teisės, duomenų visumos pakanka tik kai jie įrodo susitikimų sistemingumą ir jų antikonkurencinį turinį ir kai šie duomenys yra pagrįsti įmonės pareiškimu, turinčiu didelę įrodomąją vertę. Nagrinėjamu atveju nėra viena iš šių dviejų sąlygų nėra tenkinama.
- 123 Dėl 1999 m. pažymėtina, jog Bendrojo Teismo išvados, kad Komisijos pateikti įrodymai, konkrečiai – ranka rašytas 1999 m. rugsėjo 6 d. ASI susitikimo protokolas, kurį parengė *Ideal Standard*, pakankamai įrodo *Villeroy & Boch* dalyvavimą neteisėtose diskusijose, išdėstytos skundžiamo

sprendimo 208 punkte, yra teisiškai klaidingos. Iš tikrųjų įmonės, kuri prašo sumažinti baudą pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, liudijimas negali būti laikomas pakankamu pažeidimo įrodymu, nes jo teisingumą ginčija kelios kitos dėl pažeidimo padarymo kaltinamos įmonės.

- 124 Dėl 2000 m. Bendrasis Teismas, remdamasis 2000 m. spalio 12 ir 13 d. ASI susitikimo protokolu, skundžiamo sprendimo 214 punkte nusprendė, kad, nepaisant tiesioginių *Villerooy & Boch Austrija* dalyvavimo antikonkurenciniuose veiksmuose tais metais įrodymų nebuvimo, „reikia konstatuoti, kad 1999 m. vykusių neteisėtų diskusijų poveikis buvo jaučiamas 2000 m.“ Tačiau šis protokolai, kurį Bendrasis Teismas, be kita ko, neteisingai aiškino, nėra pakankamas įrodymas šiuo klausimu.
- 125 Dėl 2001 m. pažymėtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 214–218 punktuose *Villerooy & Boch Austrija* dalyvavimą neteisėtose diskusijose grindė tik tuo, kad nurodomos 2000 m. vykusios neteisėtose diskusijos ir toliau darė poveikį. Grįsdamas savo išvadas Bendrasis Teismas tik nurodė ginčijamo sprendimo 652–658 konstatuojamąsias dalis, nepaaiškindamas, kodėl jo nurodomos pastabos yra įtikinamos.
- 126 Dėl 2002 m. ir 2003 m. Bendrasis Teismas neatsižvelgė į apeliančios argumentus.
- 127 Galiausiai dėl 2004 m. pažymėtina, kad Bendrojo Teismo skundžiamo sprendimo 228 punkte pateiktos pastabos yra prieštaringos ir teisiškai klaidingos. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas minėtame punkte nurodė, kad *Villerooy & Boch Austrija*, kuri nedalyvavo 2004 m. sausio 22 d. ASI susitikime, apie per jį priimtus konkurentų sprendimus buvo informuota per šio susitikimo protokolą, nors skundžiamo sprendimo 212 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, jog vien tai, kad ASI susitikimų protokolai iš principo turėjo būti siunčiami visiems asociacijos nariams, neįrodo, kad *Villerooy & Boch Austrija* iš tikrųjų su juo susipažino.
- 128 Komisija prašo atmesti šeštąjį pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 129 Savo šeštajame pagrinde apeliančė nurodo įvairias Bendrojo Teismo vertinime padarytas klaidas dėl Austrijoje nuo 1994 m. spalio 12 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. tariamai padarytų pažeidimų.
- 130 Pirma, dėl apeliančios argumentų, susijusių su 1994 m., reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju apeliančė tik pakartoja jau pirmojoje instancijoje Bendrajame Teisme nurodytus argumentus. Tas pats pasakytina ir dėl argumentų, susijusių su 1996 m. balandžio 23 d. susitikimu. Atsižvelgiant į šio sprendimo 69 punkte nurodytą teismų praktiką, šie argumentai turi būti atmesti kaip nepriimtini.
- 131 Antra, apeliančios argumentus, susijusius su 1995 m. lapkričio 16 d. ir 1997 m. spalio 15 d. susitikimais, kuriais iš esmės grindžiamas skundžiamo sprendimo nepakankamas motyvavimas, taip pat reikia atmesti. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 180–185 ir 192–196 punktuose išnagrinėjo ir atmetė apeliančios argumentus dėl pažeidimų Austrijoje, susijusių su šiais atskirais susitikimais. Prieš atmesdamas apeliančios argumentus kaip nepagrįstus Bendrasis Teismas dėl kiekvieno iš jų atsižvelgė į reikšmingus įrodymus ir į ginčijamą sprendimą. Taigi Bendrasis Teismas motyvavo skundžiamą sprendimą.
- 132 Kalbant apie 1997 m. spalio 15 d. susitikimą, be kita ko, reikia atmesti apeliančios argumentą, kad Bendrasis Teismas rėmėsi motyvais, kurie nebuvo nurodyti Komisijos pranešime apie kaltinimus. Iš tikrųjų reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 194 punkte rėmėsi ginčijamo sprendimo 295 ir 307 punktuose nurodytais motyvais. Apeliančė Bendrajame Teisme šiuo klausimu nenurodė ginčijamo sprendimo ir pranešimo apie kaltinimus neatitikties. Todėl pagal nusistovėjusią

teismų praktiką (be kita ko, žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 54 punktą) ji negali remtis šiuo argumentu, pateikdama apeliacinį skundą Teisingumo Teisme.

- 133 Trečia, dėl 1998 m. balandžio 30 d. ir birželio 18 d. susitikimų reikia pažymėti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 199 punkte konstatavo, jog nė vienas iš Komisijos pateiktų įrodymų nepatvirtina apeliančios dalyvavimo darant pažeidimą. Vis dėlto minėto sprendimo 203 punkte Bendrasis Teismas aiškiai konstatavo, kad, nesant viešo apeliančios atsiribojimo ir atsižvelgiant į tai, jog 1997 m. spalio 15 d. susitarimo antikonkurencinis poveikis tęsėsi ir kitais metais, Komisija galėjo nuspręsti, kad apeliančios ir 1998 m. dalyvavo darant pažeidimą. Taip Bendrasis Teismas ne tik vykdė savo pareigą motyvuoti, suteikdamas galimybę šalims ginčyti jo argumentus, o Teisingumo Teismui vykdyti kontrolę nagrinėjant apeliacinį skundą, bet ir, atsižvelgiant į šio sprendimo 111 punkte nurodytą teismų praktiką, nepadarė jokios teisės klaidos, vertindamas įrodymus. Bendrasis Teismas taip pat neprieštaravo pats sau ir nepažeidė pareigos motyvuoti, kai nusprendė, jog nors vien *Masco* pareiškimo nepakako įrodyti apeliančios dalyvavimo keičiantis informacija 1998 m., į jį kartu su kita informacija buvo galima atsižvelgti vertinant vienas kitą patvirtinančių duomenų visumą, aprašytą skundžiamo sprendimo 203 punkte, įrodinėjant, kad *Villerooy & Boch Austrija* ir 1998 m. nebuvo nutraukusi neteisėto elgesio.
- 134 Ketvirta, dėl 1999 m. vykusių susitikimų reikia konstatuoti, kad, kaip aiškiai matyti iš skundžiamo sprendimo 206 punkto, Komisija rėmėsi *Ideal Standard* atstovo ranka rašytu 1999 m. rugsėjo 6 d. susitikimo protokolu, surašytu tą pačią dieną, kai vyko susitikimas, per kurį buvo daromas pažeidimas. Priešingai, nei tvirtina apeliančios, nereikia patvirtinti tokio įrodymo, kurio data nesutampa su šios bendrovės prašymu atleisti nuo baudos ar ją sumažinti, pateiktu pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, tačiau kuris parengtas faktinių aplinkybių susiklostymo metu, kaip tai skundžiamo sprendimo 207 punkte nurodė Bendrasis Teismas. Taigi minėtą argumentą reikia atmesti kaip nepagrįstą.
- 135 Penkta, dėl 2000 m. spalio 12 ir 13 d. ASI susitikimo reikia konstatuoti, kad apeliančios argumentai grindžiami klaidingu skundžiamo sprendimo 214 punkto aiškinimu. Iš tikrųjų, priešingai, nei tvirtina apeliančios, Bendrasis Teismas, konstatuodamas, kad 1999 m. vykusios neteisėtos diskusijos turėjo poveikį ir 2000 m., nesirėmė šio susitikimo protokolu. Be to, šiais argumentais iš esmės ginčijamas Bendrojo Teismo pateiktas įrodymų vertinimas, tačiau neįrodomas jų iškraipymas. Todėl atsižvelgiant į šio sprendimo 38 punkte nurodytą teismų praktiką jie yra nepriimtini.
- 136 Šešta, dėl 2001 m. apeliančios argumentai taip pat grindžiami klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu, todėl turi būti atmesti. Iš tikrųjų iš to sprendimo 215–218 punktų aiškiai matyti, kad Bendrasis Teismas nenurodė *Villerooy & Boch Austrija* dalyvavimo neteisėtose diskusijose 2001 m., nes diskusijos, vykusios 2000 m., turėjo poveikį ir 2001 m. Iš tikrųjų minėto sprendimo 215–217 punktuose Bendrasis Teismas rėmėsi šios bendrovės dalyvavimu įvairiuose 2001 m. vykusiuose susitikimuose, per kuriuos dalyviai susitarė dėl datos, kada kainoraštis bus siunčiamas didmenininkams ir dėl kainų kėlimo datos, taip pat šių susitikimų suderinamumu su kitais 2000 m. ir 2001 m. vykusiais susitikimais, kuriuose minėta bendrovė nedalyvavo, tačiau per kuriuos ASI nariai kalbėjo apie konkretų kainų kėlimą nuo 2002 m. sausio 1 d.
- 137 Septinta, dėl apeliančios argumentų, susijusių su nepakankamu skundžiamo sprendimo motyvavimu, nes Bendrasis Teismas neatsižvelgė į jos tvirtinimus dėl 2002 m. ir 2003 m., pakanka konstatuoti, jog dėl kiekvieno reikšmingo susitikimo Bendrasis Teismas, prieš atmesdamas apeliančios argumentus kaip nepagrįstus, skundžiamo sprendimo 219–226 punktuose atsižvelgė į reikšmingus įrodymus ir ginčijamą sprendimą. Atsižvelgiant į šio sprendimo 72 punkte nurodytą teismų praktiką, jis neprivalėjo atsakyti į visus apeliančios argumentus. Todėl minėti jos argumentai turi būti atmesti.

- 138 Galiausiai dėl apeliančios argumentų, susijusių su 2004 m. sausio 22 d. susitikimu, reikia konstatuoti, kad apeliančios jais ginčija Bendrojo Teismo pateiktą įrodymų vertinimą, nenurodydama jų iškreipimo. Todėl atsižvelgiant į šio sprendimo 38 punkte nurodytą teismų praktiką šie argumentai yra nepriimtini.
- 139 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad šeštąjį pagrindą reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįstą.

Dėl septintojo ir devintojo apeliacinio skundo pagrindų

Šalių argumentai

- 140 Subsidiariai nurodydama savo septintąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliančios dėl elgesio, susijusio su Belgijoje, Prancūzijoje ir Austrijoje tariamai padarytais pažeidimais, tvirtina, kad šis elgesys neįrodo jos dalyvavimo darant šiuos pažeidimus, nes priskirtinas jos dukterinėms bendrovėms, o ne jai asmeniškai.
- 141 Šiuo klausimu apeliančios tvirtina, kad ekonominio vieneto sąvoka, kaip ją taikė Komisija ir Bendrasis Teismas nagrinėjamoje byloje, lemia elgesio priskyrimą įmonei, nepaisant to, ar ji padarė pažeidimą, todėl buvo pažeistos Chartijoje įtvirtintos garantijos, konkrečiai nekaltumo prezumpcija ir principas *in dubio pro reo*, užtikrinami Chartijos 48 straipsnio 1 dalyje, principas *nullum crimen, nulla poena sine lege* ir SESV 101 straipsnis, juo labiau kad tuo atveju, kai patronuojančiajai bendrovei priklauso 100 % jos dukterinės bendrovės kapitalo, vieno ekonominio vieneto prezumpcija praktiškai yra nepaneigiama. Nors, kaip teigia apeliančios, Teisingumo Teismas savo praktikoje, susiformavusioje iki Chartijos įsigaliojimo, pripažino tokią sąvoką, vis dėlto ši praktika turėtų keistis. Be to, skundžiamame sprendime buvo nesilaikyta pareigos motyvuoti, įtvirtintos SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje, nes nebuvo atsakyta į apeliančios argumentus ir nepateikta jokių motyvų dėl svarbių inkriminuojamo pažeidimo dalių.
- 142 Nurodydama savo devintąjį pagrindą apeliančios ginčija tai, kad skundžiamame sprendime buvo patvirtinta jai solidariai su dukterine bendrove skirta bauda.
- 143 Iš tikrųjų, net jei buvo galima pripažinti patronuojančiosios bendrovės atsakomybę už jos dukterinės bendrovės elgesį pritaikius ekonominio vieneto sąvoką, solidari atsakomybė už apeliančios dukterinėms bendrovėms skirtų baudų sumokėjimą negali būti pripažinta, nes, pirma, jokiame Sąjungos teisės akte nėra nuostatos, numatančios solidariai mokėtinos baudos skyrimą, ir, antra, tokios solidarios atsakomybės pripažinimas reikštų, kad apeliančios netektų teisę į asmeninę baudą, skiriamą už padarytą pažeidimą, todėl būtų pažeistas asmeninės atsakomybės principas. Subsidiariai apeliančios tvirtina, kad Komisija ir Bendrasis Teismas bet kuriuo atveju turėjo apskaičiuoti kiekvieno solidararaus skolininko mokėtinas baudos dalis, atsižvelgdamas į kiekvieno atsakomybės dalį.
- 144 Komisija prašo atmesti septintąjį ir devintąjį pagrindus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 145 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką, kuri nebuvo paneigta įsigaliojus Chartijai, tam tikromis aplinkybėmis juridiniam asmeniui, kuris nėra konkurencijos teisės pažeidėjas, vis dėlto gali būti skirta sankcija už kito juridinio asmens padarytą pažeidimą, nes abu šie asmenys priklauso tam pačiam ekonominiam vienetai ir taip sudaro įmonę, kaip ji suprantama pagal SESV 101 straipsnį (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 45 punktą).

- 146 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką atsakomybė už dukterinės bendrovės elgesį gali būti priskirta patronuojančiai bendrovei, be kita ko, kai, nors ir turėdama atskirą teisinį subjektiškumą, ši dukterinė bendrovė savarankiškai nesprendžia dėl savo elgesio rinkoje, o iš esmės įgyvendina patronuojančiosios bendrovės nurodymus, visų pirma atsižvelgiant į ekonominius, organizacinius ir teisinius šių dviejų teisės subjektų ryšius (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 46 punktą ir nurodyta teismų praktiką).
- 147 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad tuo konkrečiu atveju, kai patronuojančiajai bendrovei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso visas arba beveik visas jos dukterinės bendrovės, pažeidusios Europos Sąjungos konkurencijos taisyklės, kapitalas, egzistuoja nuginčijama prezumpcija, kad ši patronuojančioji bendrovė daro faktinę lemiamą įtaką savo dukterinei bendrovei (2016 m. birželio 16 d. Sprendimo *Evonik Degussa ir AlzChem / Komisija*, C-155/14 P, EU:C:2016:446, 28 punktą ir nurodyta teismo praktiką).
- 148 Tokiu atveju Komisijai pakanka įrodyti, kad visas arba beveik visas dukterinės bendrovės kapitalas tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso jos patronuojančiajai bendrovei, kad būtų laikoma, jog ši prezumpcija taikoma. Pastaroji turi paneigti šią prezumpciją, pateikdama pakankamų įrodymų dėl tarp jos ir dukterinės bendrovės egzistuojančių organizacinių, ekonominių ir teisinių ryšių, patvirtinančių, kad jos dukterinė bendrovė rinkoje elgiasi savarankiškai. Jei patronuojančioji bendrovė nepaneigia šios prezumpcijos, Komisija gali nuspręsti, kad ji ir dukterinė bendrovė sudaro vieną ekonominę vienetą ir kad pirmoji yra atsakinga už antrosios elgesį, taip pat skirti šioms dviem bendrovėms solidariai mokėtiną baudą, net neįrodžiusi asmeninio patronuojančiosios bendrovės asmeninio dalyvavimo darant pažeidimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 16 d. Sprendimo *Evonik Degussa ir AlzChem / Komisija*, C-155/14 P, EU:C:2016:446 27 ir 29–32 punktus ir nurodytą teismų praktiką).
- 149 Be to, reikia pažymėti, kad, priešingai, nei tvirtina apeliantė, ankstesnėje teismų praktikoje nebuvo pažeidžiama nei Chartijos 48 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nekaltumo prezumpcija, nei principai *in dubio pro reo* ir *nullum crimen, nulla poena sine lege*. Iš tikrųjų patronuojančiosios bendrovės lemiamos įtakos dukterinei bendrovei prezumpcija, kai pirmajai priklauso visas arba beveik visas antrosios kapitalas, nereiškia vienos ar kitos bendrovės kaltės prezumpcijos, todėl nepažeidžiama nei nekaltumo prezumpcija, nei principas *in dubio pro reo*. Pagal principą *nullum crimen, nulla poena sine lege* reikalaujama, kad įstatyme būtų aiškiai apibrėžti pažeidimai ir už juos skiriamos bausmės, o ši sąlyga įvykdoma, kai teisės subjektas iš atitinkamos nuostatos teksto ir prireikus teismų taikyto šios nuostatos aiškinimo gali žinoti, dėl kokių veiksmų ar neveikimo kyla jo baudžiamoji atsakomybė (2008 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Evonik Degussa / Komisija*, C-266/06 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2008:295, 39 punktą). Taigi šio sprendimo 145–148 punktuose nurodyta Teisingumo Teismo praktika nepažeidžia šio principo.
- 150 Dėl baudų atitinkamoms bendrovėms nepadalijimo reikia priminti, kad Sąjungos teisėje vartojama solidararaus baudos sumokėjimo sąvoka taikoma tik įmonei, o ne ją sudarančioms bendrovėms, nes ta sąvoka yra tik įmonės sąvokos teisinio galiojimo išraiška (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 57 punktą).
- 151 Nors remiantis Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalimi galima teigti, kad Komisija gali skirti solidariai mokėtiną baudą kelioms bendrovėms, jeigu jos priklauso tai pačiai įmonei, nei šios nuostatos formuluotė, nei solidarumo mechanizmo tikslas nesuteikia galimybės teigti, kad šis įgaliojimas skirti sankcijas apima ne tik išorinio solidarumo santykio nustatymą, bet ir solidarių bendraskolių dalių nustatymą atsižvelgiant į jų vidaus santykius (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 58 punktą).
- 152 Atvirkščiai, solidarumo mechanizmo tikslo esmė – tai, kad jis yra papildoma teisinė priemonė, kurią Komisija taiko siekdama sustiprinti savo veiklos efektyvumą už konkurencijos teisės pažeidimus skirtų baudų išieškojimo srityje, nes šiuo mechanizmu sumažinamas Komisijai, kaip skolos, kurią sudaro šios baudos, kreditoriui, kylantis nemokumo pavojus, ir taip prisidedama prie atgrasymo tikslo, kurio

paprastai siekiama pagal konkurencijos teisę, kaip, beje, Bendrasis Teismas iš esmės ir pagrįstai patvirtino skundžiamo sprendimo 325 punkte (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 59 punktas ir nurodyta teismų praktika).

- 153 Vis dėlto solidarių bendraskolių dalių nustatymu atsižvelgiant į esamus jų vidaus santykius šio dvigubo tikslo nesiekama. Iš esmės tai vėlesnėje stadijoje kylantis ginčas, kuris Komisijos iš esmės nebedomina, jeigu visą baudą jai sumokėjo vienas ar keli minėti bendraskoliai. Todėl negalima reikalauti, kad Komisija nustatytų tokias dalis (šiuo klausimu žr. 2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 60–64 punktus).
- 154 Nagrinėjamu atveju apeliantė neginčija, kad pažeidimo darymo metu jai priklausė 100 % bendrovių, kurių darbuotojai dalyvavo nagrinėjamosiose antikonkurencinėse diskusijose Belgijoje, Prancūzijoje ir Austrijoje, kapitalo, ir netvirtina pateikusi Bendrajam Teismui įrodymų, galinčių paneigti lemiamos įtakos šioms bendrovėms prezumpciją. Todėl atsižvelgiant į šio sprendimo 145–153 punktuose nurodytą teismų praktiką Bendrasis Teismas pagrįstai nusprendė, kad Komisija galėjo jai priskirti antikonkurencinį dukterinių bendrovių Belgijoje, Prancūzijoje ir Austrijoje elgesį ir skirti solidariai su pastarosiomis mokėtinas baudas, nenurodant kiekvienai iš jų tenkančių šių baudų dalių.
- 155 Galiausiai reikia atmesti apeliantės argumentus dėl skundžiamo sprendimo motyvavimo stokos. Dėl Komisijos galimybės priskirti apeliantei jos dukterinių bendrovių Prancūzijoje ir Austrijoje elgesį reikia konstatuoti, kad skundžiamo sprendimo 155–165 punktai ir 284 punktas, kuriame daroma nuoroda į to sprendimo 97 ir 98 punktus, yra pakankamai motyvuoti. Iš tikrųjų priminęs su ekonominio vieneto sąvoka susijusią teismų praktiką Bendrasis Teismas konstatavo, kad *Villerooy & Boch* priklauso 100 % jos dukterinių bendrovių kapitalo ir kad ji nebandė paneigti savo lemiamos įtakos šioms bendrovėms prezumpcijos, paskui atsakė į apeliantės argumentus, susijusius su principo *nullum crimen, nulla poena sine lege* ir nekaltumo prezumpcijos pažeidimu. Dėl Komisijos galimybės priskirti apeliantei *Villerooy & Boch Belgija* elgesį, nes ji darė pastarajai lemiamą įtaką, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime neprivalėjo nuspręsti dėl šio klausimo, nes, priešingai, nei nurodo apeliantė, ji šios galimybės Bendrajame Teisme neginčijo.
- 156 Taigi septintąjį ir devintąjį pagrindus reikia atmesti kaip nepagrįstus.

Dėl aštuntojo apeliacinio skundo pagrindo

Šalių argumentai

- 157 Nurodydama savo aštuntąjį pagrindą apeliantė tvirtina, kad skundžiamu sprendimu buvo pažeistas SESV 101 straipsnis ir EEE susitarimo 53 straipsnis, nes Bendrasis Teismas nagrinėjamu atveju nepagrįstai konstatavo vieną, sudėtinį ir tęstinį pažeidimą.
- 158 Šiuo klausimu apeliantė pirmiausia tvirtina, kad pati vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo teisinė sąvoka yra nesuderinama su SESV 101 straipsniu ir EEE susitarimo 53 straipsniu, todėl negali būti taikoma. Iš tikrųjų ši sąvoka Sąjungos teisėje neturi jokio teisinio pagrindo. Be to, apeliantė tvirtina, kad skundžiamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, nes Bendrasis Teismas neatsakė į jos argumentus šiuo klausimu.
- 159 Antra, apeliantė tvirtina, kad skundžiamu sprendimu konstatavus nagrinėjamu atveju vieną pažeidimą buvo pažeisti teisingo bylos nagrinėjimo principai. Iš tikrųjų, kadangi Bendrasis Teismas manė, kad apeliantė gali būti pripažinta atsakinga už pažeidimą, kurį darant nedalyvavo, tačiau kuris yra vieno pažeidimo, kurį darant ji dalyvavo, dalis, apeliantė, norėdama ginčyti savo dalyvavimą darant šį vieną pažeidimą, negali veiksmingai remtis aplinkybe, kad nedalyvavo darant šį pirmą pažeidimą, taigi ji praranda veiksmingą gynybos priemonę. Ji gali ginčyti tik savo žinojimą apie aptariamą pažeidimą.

- 160 Trečia, subsidiariai apeliantė nurodo, kad nagrinėjamu atveju nebuvo tenkinamos vieno pažeidimo pripažinimo sąlygos, nes Komisija neapibrėžė atitinkamos rinkos ir nebuvo įrodytas atskirų inkriminuojamų veiksmų tarpusavio papildymo ryšys.
- 161 Ketvirta, apeliantė mano, kad bet kuriuo atveju dėl ginčijamo sprendimo, kiek jis susijęs su tam tikromis valstybėmis narėmis, panaikinimo iš dalies 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:449), 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477), ir dėl to, kad tam tikros įmonės galėjo nežinoti apie visą pažeidimą, negali būti kalbama apie bendrą pažeidimą, kaip jis apibūdintas ginčijamame sprendime.
- 162 Komisija prašo atmesti aštuntąjį pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 163 Atsižvelgiant į šio sprendimo 55–59 punktuose nurodytą teismų praktiką reikia, pirma, atmesti apeliantės argumentus, kad vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo sąvoka nesuderinama su SESV 101 straipsniu ir EEE susitarimo 53 straipsniu ir pažeidžia teisingo bylos nagrinėjimo principus, neatsižvelgiant į pastarojo argumento priimtinumą.
- 164 Antra, reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei tvirtina apeliantė, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 32–34, 41, 42 ir 46–48 punktuose primindamas šią teismų praktiką pakankamai motyvavo savo sprendimą.
- 165 Trečia, dėl apeliantės argumento, kad nagrinėjamu atveju nebuvo tenkinamos vieno pažeidimo pripažinimo sąlygos, nes Komisija neapibrėžė atitinkamos rinkos, reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai skundžiamo sprendimo 54 punkte nurodė Bendrasis Teismas ir kaip pripažįsta pati apeliantė, tai, kad produktų ir geografinės rinkos, kuriose buvo daromas pažeidimas, yra atskiros, bet kuriuo atveju netrukdo konstatuoti vieno pažeidimo. Todėl šis argumentas yra netinkamas.
- 166 Ketvirta, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 63–71 punktuose nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad Komisija šiuo atveju galėjo konstatuoti vieną tikslą, įrodantį, jog buvo daromas vienas pažeidimas. Iš tikrųjų, remiantis skundžiamo sprendimo 66, 69 ir 71 punktuose konstatuotomis faktinėmis aplinkybėmis, jis pakankamai įrodė, kad atskirais inkriminuojamas veiksmas buvo siekiama vieno tikslo, t. y. koordinuoti visų vonios kambario įrangos gamintojų elgesį didmenininkų atžvilgiu. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, priešingai, nei nurodo apeliantė, kaip matyti iš minėtų 66, 69 ir 71 punktų, vieno tikslo sąvoka buvo apibrėžta remiantis ne bendra nuoroda į konkurencijos iškraipymą rinkose, kuriose darytas pažeidimas, o įvairiais objektyviais veiksniais, kaip antai centriniu didmenininkų vaidmeniu platinimo grandinėje, šios grandinės ypatumais, koordinavimo organizacijų ir daugiaprekių asociacijų buvimu, slaptų susitarimų įgyvendinimo panašumu ir atitinkamų veiksmų sutapimu priemonių, geografiniu ir laiko atžvilgiu.
- 167 Tokiomis aplinkybėmis, nesant būtinybės nustatyti inkriminuojamų veiksmų papildomo ryšio, nes vienas ir tęstinis pažeidimas gali būti inkriminuojamas nekonkuruojančioms įmonėms ir tam nereikia visada apibrėžti atitinkamų rinkų, atsižvelgiant į tai, kad apeliantė, pirma, yra atsakinga už savo tiesioginį dalyvavimą darant inkriminuojamą pažeidimą ir, antra, už netiesioginį dalyvavimą jame, nes žinojo apie visus numatomus ar kitų nagrinėjamo kartelio dalyvių atliktus neteisėtus veiksmus siekiant tų pačių tikslų arba galėjo juos pagrįstai numatyti ir prisiėmė su tuo susijusią riziką, negalima kaltinti Bendrojo Teismo nusprendus, kad Komisija nepadarė jokios klaidos, kai konstatavo, kad nagrinėjamu atveju buvo padarytas vienas ir tęstinis pažeidimas.

- 168 Galiausiai dėl argumentų, susijusių su ginčijamo sprendimo daliniu panaikinimu kitose bylose dėl šio kartelio, reikia priminti, kad įrodymų, susijusių su atskiromis nacionalinėmis rinkomis, vertinimas priklauso išimtinai Bendrojo Teismo kompetencijai. Kadangi šiais argumentais buvo ginčijama išvada dėl vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo, reikia pažymėti, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 62 punkte, to, kad Bendrasis Teismas iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su tam tikrų įmonių dalyvavimu darant pažeidimą tam tikrose geografinėse rinkose konkrečiais laikotarpiais, nepakanka paneigti Bendrojo Teismo išvados dėl bendro plano, apimančio tris prekių pogrupius ir šešias atitinkamas valstybes nares, ir identiško tikslo iškreipti konkurenciją buvimo.
- 169 Taigi aštuntasis apeliacinio skundo pagrindas atmestinas kaip iš dalies netinkamas ir iš dalies nepagrįstas.

Dėl dešimtojo ir vienuoliktojo apeliacinio skundo pagrindų

Šalių argumentai

- 170 Savo dešimtajame pagrinde apeliantė nurodo Bendrojo Teismo, kuris nevisiškai įgyvendino kontrolę pagal jam suteiktą neribotą jurisdikciją, padarytą teisės klaidą.
- 171 Iš tikrųjų skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas, nepaisydamas apeliantės reikalavimų, atliko tik baudos dydžio apskaičiavimo teisėtumo kontrolę.
- 172 Vis dėlto apeliantė mano, kad norėdami užtikrinti teisinį saugumą ir teisingą bylos nagrinėjimą Bendrasis Teismas ir Teisingumo Teismas kiekvienoje nagrinėjamoje byloje dėl Komisijos nustatytos vienkartinės ar periodinės baudos turi veiksmingai įgyvendinti jiems pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį suteiktą neribotą jurisdikciją, ypač kai jokia teisės norma nenumato sankcijų suderinimo ir kai apskaičiuodama baudas už 1998–2006 m. Komisija taikė tris skirtingus metodus.
- 173 Be to, nagrinėjamu atveju apeliantė mano, kad Bendrasis Teismas neatliko nepriklausomo pirminio baudos dydžio patikrinimo ir kad šis dydis, atsižvelgiant į pažeidimo, kuris apėmė tik kelias, daugiausiai mažas valstybes nares, sunkumą, turėjo būti sumažintas įgyvendinant neribotą jurisdikciją. Šiuo atveju neįmanoma suprasti, kodėl Komisija už nagrinėjamą elgesį nubaudė griežčiau nei tokio paties pobūdžio kartelių, apimančių visą Europos ekonominės erdvės teritoriją, atveju. Be to, Bendrasis Teismas turėjo apeliantei sumažinti baudos dydį dėl protingo termino principo pažeidimo, nes administracinės procedūros trukmė (beveik šešeri metai) buvo pernelyg ilga.
- 174 Vienuoliktajame pagrinde apeliantė nurodo proporcingumo principo pažeidimą. Šiuo klausimu ji mano, kad norėdamas nustatyti pažeidimo sunkumą Bendrasis Teismas turėjo atsižvelgti į nagrinėjamo pažeidimo poveikį rinkai ir į apyvartą atitinkamose rinkose, tačiau to nepadarė.
- 175 Bendrasis Teismas taip pat turėjo įsitikinti, kad ginčijamame sprendime skirtų baudų dydis, apskritai paėmus, buvo proporcingas, o jis toks nebuvo, nes su pažeidimu susijusi apyvarta sudarė 115 mln. EUR, o bendra baudų suma – 71,5 mln. EUR.
- 176 Taigi apeliantė Teisingumo Teismo prašo ištaisyti šias Bendrojo Teismo klaidas ir pačiam sumažinti skirtų baudų dydį.
- 177 Komisija prašo atmesti dešimtąjį ir vienuoliktąjį pagrindus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 178 Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad SESV 263 straipsnyje nustatyta teisėtumo kontrolė reiškia, kad Sąjungos teismas vykdo teisinę ir faktinę ginčijamo sprendimo kontrolę, atsižvelgdamas į ieškovo nurodytus argumentus, ir kad jis turi teisę vertinti įrodymus, panaikinti minėtą sprendimą ir pakeisti baudų dydžius (šiuo klausimu žr. 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062 53 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 179 Teisėtumo kontrolę papildoma neribota jurisdikcija, kuri Sąjungos teismui buvo suteikta pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį, remiantis SESV 261 straipsniu. Ši jurisdikcija, be paprastos sankcijos teisėtumo kontrolės, teismui suteikia teisę pakeisti Komisijos vertinimą savuoju ir dėl to panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą (žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 63 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 180 Siekdamas įvykdyti kontrolės pasinaudojant neribota jurisdikcija, kaip tai suprantama pagal Chartijos 47 straipsnį, reikalavimus dėl baudos Sąjungos teismas, įgyvendindamas SESV 261 ir 263 straipsniuose numatytus įgaliojimus, turi išnagrinėti visus su teisės ar fakto klausimais susijusius kaltinimus, kuriais siekiama parodyti, kad baudos dydis neatitinka pažeidimo sunkumo ir trukmės (žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija / Parker Hannifin Manufacturing ir Parker-Hannifin*, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 75 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 181 Vis dėlto šios neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas neprilygsta patikrinimui savo iniciatyva, o procesas vyksta pagal rungimosi principą. Būtent ieškovas iš principo turi nurodyti su ginčijamu sprendimu susijusius ieškinio pagrindus ir pateikti įrodymų šiems pagrindams pagrįsti (žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija / Parker Hannifin Manufacturing ir Parker-Hannifin*, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 76 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 182 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tai, jog teismas savo iniciatyva nekontroliuoja viso ginčijamo sprendimo, nepažeidžia veiksmingos teisminės gynybos principo. Iš tikrųjų pagal šį principą nereikalaujama, kad Bendrasis Teismas, kuris, žinoma, turi pareigą atsakyti į nurodytus ieškinio pagrindus ir vykdyti teisės ir fakto klausimų kontrolę, savo iniciatyva turėtų iš naujo išsamiai išnagrinėti bylos medžiagą (žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 66 punktą).
- 183 Be to, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tik Bendrasis Teismas turi kompetenciją nustatyti, kaip kiekvienu konkrečiu atveju Komisija įvertino neteisėtos veiklos sunkumą. Nagrinėjant apeliacinį skundą, Teisingumo Teismo vykdoma kontrolė, viena vertus, siekiama patikrinti, kiek Bendrasis Teismas teisės požiūriu teisingai atsižvelgė į visus veiksnius, svarbius pažeidimo sunkumo laipsniui pagal SESV 101 straipsnį ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnį nustatyti, o antra vertus, įvertinti, ar Bendrasis Teismas teisės požiūriu pakankamai nuodugniai išnagrinėjo argumentus, nurodytus grindžiant prašymą sumažinti baudą. Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimų sunkumas turi būti vertinamas remiantis daugeliu veiksnių, pavyzdžiui, baudų atgrasomuoju poveikiu, konkrečiomis bylos aplinkybėmis ir jos kontekstu, įskaitant kiekvienos nagrinėjamos įmonės elgesį, vaidmenį, kurį kiekviena iš jų vaidino sudarant kartelį, pelną, kurį jos galėjo gauti dėl šių veiksmų, jų dydį ir atitinkamų prekių vertę, taip pat pavojų, kurį tokie pažeidimai kelia Sąjungos tikslams (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 95, 99 ir 100 punktus).
- 184 Be to, apeliacinėje byloje priimdamas sprendimą teisės klausimais Teisingumo Teismas negali teisingumo sumetimais savo vertinimu pakeisti Bendrojo Teismo įgyvendinant savo neribotą jurisdikciją pateikto vertinimo dėl įmonėms už Sąjungos teisės pažeidimą skirtų baudų dydžio. Taigi tik tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad sankcijos dydis yra ne tik netinkamas, bet ir toks

didelis, kad jį būtų galima laikyti neproporcingu, reikėtų konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą dėl to, kad baudos dydis yra netinkamas (be kita ko, žr. 2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Quinn Barlo ir kt. / Komisija*, C-70/12 P, EU:C:2013:351, 57 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

- 185 Dešimtas ir vienuoliktas pagrindai nagrinėtini atsižvelgiant į šią teismo praktiką.
- 186 Iš minėtos teismo praktikos aiškiai matyti, kad, pirma, įgyvendinant neribotą jurisdikcija atliekama tik skirtų sankcijų kontrolė, o ne viso ginčijamo sprendimo kontrolė, ir, antra, nei neribotos jurisdikcijos, nei teisėtumo kontrolės negalima prilyginti *ex officio* kontrolei, todėl pagal jas nereikalaujama, kad Bendrasis Teismas *ex officio* iš naujo išsamiai išnagrinėtų bylą, neatsižvelgdamas į ieškovo kaltinimus.
- 187 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas nuo skundžiamo sprendimo 335 punkto atliko veiksmingą baudos dydžio kontrolę, atsakė į įvairius apeliančios argumentus ir minėto sprendimo 397–402 punktuose nusprendė dėl reikalavimų sumažinti baudos dydį, taigi, priešingai, nei teigia apeliančė, neapsiribojo vien šio dydžio teisėtumo kontrole. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas konkrečiai minėto sprendimo 384 punkte nurodė, kad 15 % „pažeidimo sunkumo“ koeficientas ir „papildoma suma“ buvo minimalūs atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamas pažeidimas buvo labai sunkus, paskui to paties sprendimo 397–401 punktuose nusprendė, kad nė vienas iš apeliančios pirmojoje instancijoje pateiktų įrodymų neleido sumažinti baudos dydžio.
- 188 Konkrečiai dėl pažeidimo sunkumo nagrinėjimo, kurį ginčija apeliančė, reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 381 punkte priminė konkrečiai 2006 m. gairių 23 punktą, kuriame nurodyta, kad „horizontalūs kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo ir gamybos ribojimo susitarimai, kurie paprastai būna slapti, dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš didžiausių konkurencijos apribojimų. Laikantis konkurencijos politikos, už juos turėtų būti griežtai baudžiama. Taigi pardavimo vertės dalis, į kurią bus atsižvelgiama tokių pažeidimų atveju, paprastai bus didelė“. Bendrasis Teismas minėto sprendimo 383 punkte išdėstė Komisijos ginčijamo sprendimo 1211 konstatuojamojoje dalyje pateiktus motyvus, kad horizontalus kainų koordinavimas dėl paties savo pobūdžio buvo didžiausias konkurencijos ribojimas ir kad pažeidimas buvo vienas, sudėtinis ir tęstinis, apimantis šešias valstybes nares ir susijęs su trimis prekių pogrupiais, paskui skundžiamo sprendimo 384 punkte konstatavo išskirtinai sunkų nagrinėjamo pažeidimo pobūdį, kuris leidžia taikyti 15 % koeficientą dėl sunkumo, o to paties sprendimo 385 punkte pabrėžė apeliančios dalyvavimą „centrinėje įmonių grupėje“, kuri darė nustatytą pažeidimą.
- 189 Taip atsižvelgęs į visus vertinant inkriminuojamo pažeidimo sunkumą reikšmingus veiksniai (horizontalus kainų koordinavimas ir apeliančios dalyvavimas, be kita ko buvo įrodytas), taip pat atsakęs į apeliančios argumentus šiuo klausimu Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos ir įvykdė savo pareigą atlikti veiksmingą ginčijamo sprendimo teisminę kontrolę.
- 190 Dėl pernelyg ilgos administracinės procedūros trukmės vertinimo reikia priminti, kad nors Komisijos padarytas protingo laikotarpio laikymosi principo pažeidimas gali pateisinti jos sprendimo, priimto po SESV 101 ar 102 straipsniu grindžiamos administracinės procedūros, panaikinimą, nes tai irgi yra atitinkamos įmonės teisės į gynybą pažeidimas, toks protingo laikotarpio laikymosi principo pažeidimas, net jei būtų įrodytas, negalėtų lemti skirtos baudos sumažinimo (be kita ko, žr. 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *CEPSA / Komisija*, C-608/13 P, EU:C:2016:414, 61 punktą ir 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *PROAS / Komisija*, C-616/13 P, EU:C:2016:415, 74 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 173 punkto, akivaizdu, jog savo argumentu, kad Bendrasis Teismas neteisingai vertino pernelyg ilgą administracinės procedūros trukmę, apeliančė siekia tik jai skirtos baudos dydžio sumažinimo.
- 191 Taigi neatsižvelgiant į tai, ar šis argumentas pagrįstas, jis turi būti atmestas kaip netinkamas.

- 192 Galiausiai dėl pačios baudos dydžio proporcingumo pažymėtina, kad apeliantė nepateikia jokių argumentų, įrodančių, kad skirtos sankcijos dydis yra netinkamas ar per didelis. Šiuo atžvilgiu argumentas, kad 71,5 mln. EUR baudos dydis yra neproporcingas su karteliu susijusiai apyvartai, sudarančiai 115 mln. EUR, turi būti atmestas. Iš tikrųjų nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad galutinis baudos dydis buvo sumažintas tiek, kad neviršytų 10 % bendros apeliantės apyvartos praėjusiais ūkiniais metais, kaip nurodyta Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje. Ši riba užtikrina, kad baudos lygis nebūtų neproporcingas įmonės dydžiui, kurį parodo jos bendra apyvarta (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 280–282 punktus).
- 193 Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta, dešimtąjį ir vienuoliktąjį pagrindus reikia atmesti kaip iš dalies netinkamus ir iš dalies nepagrįstus.
- 194 Kadangi nebuvo patenkintas nė vienas apeliantės pateiktas apeliacinio skundo pagrindas, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 195 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir apeliantė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 2. Priteisti iš *Villerooy & Boch AG* bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.